

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 208. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Figyeljük és jelentsük az ország területe fölött elszálló ellenséges léggömböket!

A doni arcvonalon magyar csapatok visszaverték az ellenséges támadásokat

Szovjet harcicsoportokat felmorzsolnak, vagy foglyul ejtettek és 24 páncélost megsemmisítettek — Házzól-házra folyik a végső küzdelem Sztalingrád utcáin
A murmanszki arcvonalon kudarcba fulladt a rénszarvas-dandár támadása

A madagaszkári főparancsnok elfogadhatatlannak találta a brit követeléseket, a harcot tovább folytatja

Minden jelentés egybehangzóan azt közli, hogy a Sztalingrádért folyó nagy küzdelem végső stádiumba jutott. A szovjet hadvezetőség más szakaszon tehermentesítő vállalkozásokkal kísérletezik, de teljesen hiába. Újabb a Donnál is ez történt. A legnapri német hadijelentés közli, hogy a doni arcvonalon a magyar csapatok ellentámadással visszaverték az ellenséges támadásokat. Érdekes, hogy Teut északra, a murmanszki arcvonalon a szovjet rénszarvas dandára támadott, a dandár egyik szakasza megsemmisült. A szovjet a jámbor rénszarvasokat is hadicélok szolgálatába fogta, ezet is kudarcot vallott.

A SZTALINGRÁDI KÜZDELEM

A német véderő főparancsnoksága a Sztalingrádért folyó elkeseredett küzdelemmel kapcsolatban a következőket közli:

A házzól házza folyó makacs harcok a város helyében szerdán folytatódtek. A bolsevisták hiába próbálták a német támadás fojtó burkát szeltnéni és kétségbeesetten feltartani a fenyegető megsemmisülést. Az ellenségnek egyetlen helyen sem sikerült a minden ellenállást letörő német gyalogságot, páncélos gránátosokat és utászokat feltartani. Minden szovjet ellenlékést visszautasítanak. A bolsevisták sokszorosán eláncolták magukat a város házaiban. Ezeket a házakat legnagyobb részét a tüzérsg gránátjai és a német légi erő bombái egészen napjainkig kénytelenek lerombolni. Minden utcáért, minden házért és minden romhalmazért a bolsevisták saját megsemmisülésükkel határos ellenállással harcolnak. A bolsevistáktól lépésről lépésre ragadják el a makacs harcokat látott földet. A Sztalingrád előtt harcoló egyik gépesített gyaloghadosztály június óta 21.000 foglyot és igen nagy hadianyagot zsákmányolt.

Berlin át érkezett legújabb moszkvai jelentés arról számol be, hogy Sztalingrád védőinek helyzete a legveszélyesebbé vált. A jelentések már elismerik, hogy a támadó német csapatok a nehéz tüzérsg, továbbá zuhanóbombázók és mindentéle más bombázó támogatásával Sztalingrád védelmi vonalát áttörték és az északnyugati részen benyomultak.

A MADAGASZKÁRI HARCOKRÓL
esütrőlökön délben nem közölték újabb részleteket. Vihyi jól értesült körökben azonban hangsúlyozzák

hogy az ellenségeskedések beszüntetéséről szóló hírek már csak azért is nagymértékben valószínűek, mert a nyomozó angol fülkényel szemben a további francia ellenállás teljességgel kihatástalan. A pillanatnyilag Madagaszkár és Vichy között fennálló összeköttetést az angolok előrenyomulása Tananarivo felé veszélyezteti.

A MADAGASZKÁRI HELYZETRŐL
esütrőlökön este a következő hivatalos közleményt adták ki:

Madagaszkár főparancsnója megkísérelte, hogy véget vessen a vérontásnak és ezért megbeszéléseket kezdett a brit főparancsnoksággal. Ennek követelése azonban annyira elfogadhatatlanok voltak, hogy a döntés nem jöhetett létre. A főparancsnó ezért elhatározta, hogy a végsőkig védelmezni fogják a szigetet. A következőt önnünk kell minden külföldi forrásból származó információit, amely erről a kérdéssről forgalomba kerülhet. Az angolok csupán 170 km-re jutottak be az ország belsejébe, de ehhez hat és fél napra volt szükség. Bármilyen nagy legyen is az aránytalanság a haderők és a fegyverek között, minden intézkedés megtörtént a harc folytatására.

A „MÁSODIK ARCVONAL” KÖRÜL

A szovjet fővárosban tartózkodó angol haditudósítók szerint Moszkvában egyre nagyobb elégedettség és méltatlankodást vált ki az angolszás szövetségesek magatartása. Angliában azonban senkit sem izgat ez a körülmény. Arról is olvashattunk — írja a római „Giornale d'Italia” —, hogy a szovjetnek a második arcvonal érdekében tett nyomatékos lépései Londonban bizonyos ingerültséget eredményeztek, mint egy külföldi kormányának kellemetlen és nem illő beavatkozása olyan ügyekbe, amelyek egyedül Nagy-Britanniára tartoznak. Az Olasz Htp foglalkozik az angol katonai szakértőknek a második arcvonal kérdésében nemrégén tett kijelentéseivel és hangsúlyozza, hogy néhány nappal ezelőtt London a második arcvonal megalakítását még túlkorainak ítélte, ma pedig ugyanazok a szakértők kijelentik, hogy ma már elkéselt ez a vállalkozás.

WILLKIE KUBISEYBEN

Roosevelt kiküldötte, Wendel Willkie esütrőlökön Kujbisevbe érkezett. Itt vannak tudvalevően a Moszkvából elmenekült szovjet diplomaták.

ÚJ JAPAN KÜLÜGYMINISZTER

Tokióban hivatalosan közölték, hogy Masayuki Tanit külügyminiszterre nevezték ki. A külügyi tárcát Togo távozása után idáig ideiglenesen Toyo miniszterelnök vezette. Az új külügyminiszter előzően a tájékoztató hivatalnok volt a főnöke.

Tani, az újonnan kinevezett japán külügyminiszter hivatala átvétele alkalmával — mint a Domei iroda jelenti — rádió útján a következő nyilatkozatot tette:

— A japán birodalom megalapítójának szelleméhez és a hadüzenetről szóló esaszázi leirathat foglalt akarathoz híven Nagy-Kelet-Ázsia felépítéséért harok dolgozni és hozzájárulni az új világrend felépítéséhez. Ezért tovább fogom erősíteni az együttműködést a tengelyhatalmakkal, ugyanakkor segíték megtérni Anglia és Amerika ellenállást és eltávolítani az útból azokat az akadályokat, amelyeket ezek a hatalmak emeltek.

A JEGES-TENGEREN MEGSEMMISÜLT EGY HAJÓKARAVÁN

A „Lavoro Fascista” berlini tudósítója szerint jól értesült német körökben esütrőlökön az a hír terjedt el, hogy a német tengeri és légi erők újabb hatalmas sikert arattak az ellenséges hajózás ellen vívott küzdelemben. E hírek szerint a németek a Jeges-tengeren megsemmisítettek egy hajókaravánt, amely sok nagy tonnatartalmú hajóból állott. A hajókaravánnal a szövetségesek utánpótlást akartak szállítani a szovjetnek.

KÜLDÖTT-E ROOSEVELT LEVELET A PÁPÁNAK?

Jól értesült vatikáni körökből származó hír szerint nem tudnak arról, vajjon Myron Taylor, aki esütrőlökön érkezett a Vatikánba, hoz-e magával Roosevelt elnök részéről levelet a pápának? A dolgok állása szerint azonban nincs kizárva, hogy a pápával kapcsolatos személyes megbízást kapott Rooseveltől.

A JAPAN SZÁRAZFÖLDI ÉS TENGERI ELLENTÁMADÁS

a Salamon szigetekre is kiterjedt. Erős japán tengeri egységek három szigeten sok csapatot tettek partra. Az új-guineai szigeten a harcok hevessége fokozódott. A japánok hátbatámadtak egy ausztráliai csoportot, amelyet el-

keseredett tűzben csaknem teljesen felmorzsolnak. A Salamon szigetesoport három déli szigeten partrafelt amerikaiak ellátása lehetetlenné vált. Körülbelül tízezerfőnyi amerikai seregére vár a megsemmisülés.

Az ausztráliai főhadiszállás szerint — mint Melbourneból jelentik — Új-Guineában az Owen Stanley hegységben a japánok erős nyomást fejtenek ki. Kemény harc folyik a Port Moresbytól mintegy 50 km-re levő területen. A japánoknak az a céljuk, hogy bejussanak a kikötőbe.

AZ INDAI TÖRVÉNYALKOTÓ GYÜLÉS

első napján a zavargások okozta károkkaj foglalkoztak. A postaügyi miniszter kijelentette, hogy 550 taviróhivatalt támadtak meg és 53-at gyújtottak fel. A közlekedésügyi miniszter szerint a vasúti vonalakon eddig 750.000 fontsterling a kár. 250 pályaudvart romboltak össze és 24 vonalat sikkaltak ki. Különösen Bihar tartományban nagy a kár. A „Times” szerint a törvényalkotó gyűlésen csak kevés képviselő jelent meg. Különösen a kongresszusi párt és a muzulmán liga pártjai voltak üresek. A „Daily Mail” írja, hogy a hindusok az épület elé vonultak és szavalókörúshban kiabálták: Le Union Jack el! Vesszen Churchill! Éljen Gandhi! A rendőrség hiába kísérlete meg bombaszórtal szétverni a tömeget, nem bírt vele.

ÁLTALÁNOS MOZGÓSÍTÁS BRAZILIÁBAN

Rio de Janeiroi hírek szerint Vargas brazilai köztársasági elnök elrendelte az általános mozgósítást. A rendelet kötelezi a tartalékosokat, hogy készen legyenek és várják a katonai parancsnokságok további utasításait. A rendelet értelmében a brazilai állampolgárokon kívül a befogadott brazilaiak is kötelesek kiképzésre jelentkezni.

FONTOS TUDNIVALÓK

Az 1942. évi vagy ennél régebbi termései réti széna zár alá vétele és igénybevétele. (7.)

Rendelet a típuscipők új ársairól.

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német repülők csütörtökre virradó éjjel Kelet-Anglia hadifortosságú céljait bombázták robbanó- és gyújtó-bombákkal. (MTI)

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Terek folyó mentén a harcok a keményen ellenálló ellenséggel szemben tovább folynak. Több ellentámadást visszavertünk.

A megerősített Sztalingrád városáért folyó küzdelem szakadatlanul tovább halad előre.

A doni arcvonalon a magyar csapatok ellentámadással visszaverték ellenséges támadásokat. Néhány ellenséges harci csoportot felmorzsoltak vagy foglyul ejtettek és 24 páncélost megsemmisítettek.

A voronyezsi hídjó elfoglalására irányuló ellenséges támadási kísérletek szerdán is összeomlottak súlyos védelmi harcban. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

A rzesni szakaszon kisebb ellenséges támadások összeomlottak. Az ellenség 21 páncélos harckocsit veszített.

A murmanszki arcvonalon egy nagyobb támadás során megsemmisítettük az ellenség rénszarvas-dandárának egyik zászlóalját.

Berlin, szept. 17. Az egész világ közvéleménye feszült figyelemmel néz Sztalingrád felé, hol talán az egész há-

ború legnagyobb csatája közeledik befejezéséhez. A harcokban oly mértékben alkalmazták a páncélosokat és tüzezséget, mint még soha eddig. A német csapatok minden 25 négyzetméternyi erő-dített helyet külön bombáznak, llymódon mintegy „sakkjátszórőzert” bombázzák szét Sztalin romokban heverő s égő városát, amelyet további áttöréssel újabb részekre szaggattak a németek. Most már elsősorban a gyalogság, az utászok, lángszóralakulatok feladata a végső döntés elkövetésére.

A Kaukázusban három ezer méter magasan áll a harc a hegyvidék szorosánál.

Róma, szept. 17. A Popolo di Roma berlini külön tudósítója szerint Sztalingrád ostroma jelenleg szakadó esőben folyik. A németek ennek ellenére fokozatosan tért nyerneket és az ellenség ellenállásának szűnése, bár lassan, de közeledik. A németeknek minden házfőnt előtt meg kell állniuk, mert minden házat erőddé alakították át. A szovjet még a város belső területén is ellenséges támadásokat indít harckocsikkal. A német harckocsik azonban elhárító tüzzel megakadályozzák a támadások kifejlődését. Bár az eső meglassította a hadműveletet, egyáltalán nem jelent olyan akadályt a németeknek, mint ahogyan Moszkvában a hírverés állítja. Sőt, ha tovább folynak az esőzés, elsősorban az oroszok látják kárát, — mert a Volga keleti partján levő csapatokat az alacsonyabb parton az árvíz fenyegeti. (MTI)

Magyar jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Katonai körökből nyert értesülés szerint a keleti hadszíntéren küzdő honvéhadserg arcvonalán a legutóbbi napokban kisebb helyi jellegű vállalkozásoktól eltekintve, csak a legújabb hírtokunkba vett fontos terepszak-

szakon került sor élénkebb harcok tevékenységre.

Az ellenség itt ismételt megkísérelte elvesztett állásainak visszaszerzését. Előretörései azonban támadó szovjet kötelékek súlyos veszteségei mellett egytől egyig kudarcba fulladtak.

Magyar hősök

Az augusztus derekán lezajlott heves ellenséges támadások elhárítása során a most beérkezett jelentés szerint különösen kiütközött magát a Lukach Péter százados parancsnoksága alatt álló harckocsi zászlóalj.

Ez a zászlóalj, miután lendülettel előrelökéssel kivette megerősített állásaitól az ellenséget, feladatának beteljesítésére a harc közelebből kiszállva, továbbra is lelkes elszántsággal vett részt az ellenségtől elragadt állásnak a szovjet ellentámadásokkal szemben való végleges biztosításában.

Ugyancsak rendkívül hősiességen küzdött az említett harcokban vitéz Olle-Kunos ezredes gépvontatású tüzérszázálya. Ez a kötelék merész és öntevékeny küzdelmével számos válságos helyzetet fordított meg saját erőink javára, más alkalommal pedig az ellenséges gyalogságot kerítette be és ejtette foglyul.

Különösen példás vitézséggel harcoltak a küzdelmekben az osztály,

azonkívül Arankay József százados, Návay László és Benedek István zászlósok, továbbá Börzsönyi András hadapródörmeister, Antal Károly örmeister, Kutni Mihály tizedes, aki felület nem ismérő rendületlenségével és páratlan sikeres tevékenységével tünt ki a harcokban, Vajda József hadapródörmeister gépágyús felszaka-

Ez a felszakasz a legsúlyosabb aknavető-tűz alatt állva felvette a küzdelmet a rátámadó ellenséges vadászrepülőekkel is. Miután ezekből egy gépet lelőtt, ismét önként vállalkozott a harcok támogatására.

E közben újabb ellenséges gépet lőtt le, majd utóbb a reá ismételt lecsapó ellenséges rajból még további három gépet semmisített meg. Hasonló bátorsággal és sikerrel működött a felszakasz a három nappal utóbb bekövetkezett légi támadás alkalmával, amikor hat ellenséges gépből ugyancsak három lőtt le.

Eszakafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás 843. sz. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon tüzérségi tűz és járőrtevékenység folyt. A légi haderő tevékenyen működött egy ellenséges páncélos osztag ellen, amelyet hatatosan támadott bombákkal és géppuskával. Egy brit repülőgépet a légvédelmi tüzérség lőtt le, míg négy repülőgépet a német vadászrepülők, kel-

től pedig az olasz vadászrepülők pusztítottak el. Egyik búvárnaszádunk nem tért vissza támaszpontjára. A hozzátartozókat értesítettük. Ellenséges gépek több robbanó és gyújtóbombát dobtak Bengázi városára. A bombázás kisebb károkat okozott néhány épületben. A lakosság köréből három ember meghalt, négy pedig megsebesült. (MTI)

Nyugati légi harcok

Német hadijelentés közli: Az angol légi haderő a megszállt nyugati területek és Németország északi része fölé történi berepülési kísérletei során szerdán négy repülőgépet veszített.

Az éjszaka folyamán az angol bombázókötelékek Rajna-Westfália területét támadták meg. A lakosságnak veszteségei voltak, különösen több helységi lakónegyedekben keletkeztek tüzek, anyagi és épületkárok. A támadó bombázókból 27-et lelőttünk.

Könnyű német harcirepülőgépek napjaink ipari és közlekedési berendezé-

seiben ériek el találatokat, valamint az Orkney szigetek egyik csupalláborában.

Minél a brit hírszolgálat közölte, a légi erő a nyugat-német terület ellen

intézett támadás során a csütörtökre virradó éjszaka 39 repülőgépet veszített. (MTI).

Egyházi férfiak a belső front nyugalmáról

Az Actio Catholica egyházmegyei igazgatói Glattfelder Gyula csanádi püspök ügyvezető elnöklése alatt ülést tartottak, amelyet Glattfelder Gyula püspök nyitott meg, aki beszédében rámutatott arra, hogy úgy a békében, mint a háborúban Isten tervét végre kell hajtani. Különösen fontos ez most. — mondotta —, hogy a kint harcoló hős honvédeink munkálkodásunkkal, segítő és irányító cselekedeteinkkel is érezzék, hogy a belső front megingathatatlan és nyugodt.

A dunántúli evangélikus egyházkerület tegnap tartotta évi közgyűlését Szombathelyen. Dr. Kapi Béla püspök bevezető imája után dr. Mesterházy Er-

nő egyházkerületi felügyelő, felsőháztag megnyitotta beszédében mindenekelőtt a Kormányzóhelyettes tragikus elmúlásáról és hősi példájáról emlékezett meg, majd a mai háborús helyzetről beszélt.

— A magyarság megmaradása, jövője függ attól — mondotta többek között Mesterházy Ernő — hogy ezereves megszentelt határait és közel ezerezes tendős kereszténységét megtartsa. Hős honvédeink maradéktalanul teljesítik kötelességüket. Teljesítjük-e mi is a belső fronton? Támogatjuk e fenntartás nélkül vezetőinket, tudunk-e önzésen és érdeken felülemelkedni, segítőkezet nyújtani és szegényt támogatni?

Agyafúrt esetek a „fekete-piacon“

Budapest, szept. 17. Elképzzelhetetlen agyafúrtággal kell felvennie a harcoló fekete-piacot letelező közelítési rendőrségnek. Sokszor filléres rémregényekbe illő történeteket eredményez a nyomozás.

Az egyik éjszaka feltűnt a közelítési detektíveknek, hogy óvatossá menetben közeledik a főváros egyik útjában egy nagy teherautó, amely színtől meg van rakva fekete-piaci festett deszkakoporsóval. Találomra felnyitották az egyik koporsót, nullalást volt benne. Kiderült, hogy minden koporsóban lisztet hoztak. A fekete-piac lisztcsomócsinnek következő fogása az volt, hogy tojásos ládába csomagolták a nullalást, és a ládára kiírták:

Vigyázat! Tojás! Törékeny!

A fekete-piac legnagyobb szabású börtanámáját a napokban sikerült leleplezni:

Az egyik vállalkozó 15.000 kg zsíros bört és talpat kapott azzal a rendeltetéssel, hogy a csendőrség számára kell

tábbelit készíteni a bőranyagból. Bizalmas úton megtudta a közelítési rendőrség, hogy a csendőrség lábfejéhez kiutalt bőrt csak egy részét adták át, nagymennyiségű bőrt a fekete-piacon hoznak forgalomba belőle igen magas áron. Az ügyes detektívek vásártólként jelentkeztek és tárgyalásokat kezdtek a felkísmeretlen vállalkozóval és meg is egyeztek.

Az egyik budapesti villa kertjében nagy ásás folyik. Az ásás gyantusú vált, detektívek mentek ki és a befejezett földmunkálatokat felásták. 23 méter hosszú és 30 centiméter átmérőjű kődarabokból összeállított betoncsövet találtak a földbe ásva, a hosszú cső tetejéből több ezer „fekete tojást” szedtek ki.

Az egyik Rombach — Sebeslyén-utáni légvédelmi óvóhelyen a minap tartották házkutatást, rengeteg élelmiszert találtak, lisztet, hagymát, borjúhúst, vajot, sajtot. Egy másik pincében 3300 kg zabot, amely a sok dugdosástól már megromlott.

Rendeletek

A hivatalos lap pénteki száma közli az ipariügyi miniszternek a rendeletét a nyomópapírosnak, könyv, naptárfüzet előállítására vonatkozó rendeletét.

Ugyancsak a pénteki számban jelenik meg az ipariügyi miniszter rendelete, a zár alá vett nyers, száraz, cseres (főleg cserzett) bárány, juh és birka-bőrök átvételére tárgyában.

Közlekedési balesetek

Leesett a szekérről, keresztülgázoltak rajta a lovak

Súlyos szerencsétlenség történt a Bánk 31. sz. tanyán tegnap délután. Húse János 58 éves gazdálkodó, Bellegel 264. sz. alatti lakos lovat megvadultak és elragadták a tengerivel megrakott szekeret. Húse lezuhant a szekérről és olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy a lovak és kerekék átmentek rajta. Combesontörést és medencesérülést szenvedett. A mentők eszméletlenül, életveszélyes állapotban szállították a sebészeti klinikára.

Elgázolta ismeretlen kerékpáros Borsos Ilona 18 éves leányt, Csillag u. 58. sz. alatti lakost a Petőfi téren. Jobb lábszárán súlyos sérülést szenvedett. A mentők részesítették első segélyben.

Rövid táviratok

Buenos-Aires, szeptember 17. (Stefani). Az Egyesült Államok tengerészeti miniszteriuma újabb jegyzéket tett közzé a világ különböző részein elszenvedett amerikai tengeri veszteségekről. Eszerint az elesett, vagy ellőtt amerikai tengerészek száma 13.125 fő.

Bécs, szeptember 17. (MTI). Csütörtökön az európai ifjúsági egyesület munkabizottságai folytatták tanácskozásait. Vitéz Bély Alajos altábornagy elnöklése alatt megalakult a katonai előképzés bizottsága is összeült. Csütörtökön délután vitéz Bély Alajos altábornagy megsemmisítette a bécsi magyar leventecsapatot a Collegium Hungaricum udvarán. Ez a leventecsapat 1942 május 31-én alakult meg. Tagjai a bécsi magyar kolónia magyar állampolgárságú tagjainak leventeköteles fiait, valamint a Bécsben dolgozó leventeköteles magyar ifjak.

Amsterdam, szeptember 17. (Német TI). A brit hírszolgálati iroda camberrai jelentése szerint a hadügyminiszter közölte, hogy 28.251 ausztráliai hadifogságba esett, illetve eltűnt. (MTI).

Hungária filmszínház
Ma utoljára:
CSEREBERE
kaocgató vígjáték.
Bordy Bella, Szilassy, Somogyi Nusi, Mihályffy Béla, Latabár Kálmán, Makláry Zoltán főszereplésével.
Világhíradó!
Előadások: 5 és 7 órákor.

Apolló filmszínház
Ma utoljára
Fráter Lóránd
Előadások délután 3, 5, 7 órákor.
Holnapot! Szombattól!
Viharkapitány
Téllérek élete kulturfilm,
Magyar Világhíradó!
Naponta 3 előadás, 3, 5, 7 órákor.

Vígyszínház mozgó
Ma 2 előadásban 5 és 7 órákor
a francia filmgyártás remeke:
Szerelmi vihar
Fősz.: CHARLES BOYER,
Michele Morgan.
Csak 16 éven felülieknek!

Vigyázat: az ország területe fölött nagyszámú ellenséges eredetű léggömböt sodor a szél

A léggömbök zöme gyújtóanyagot szállít

A m. kir. honvédelmi miniszterium légóttalmi csoportfőnöksége az alábbiakra hívja fel az ország lakosságának figyelmét.

Az ország területe felett nagyszámú ellenséges eredetű léggömböt sodor a szél el.

A léggömbök zöme különböző szerkezetű gyújtóanyagot szállít, de vannak olyan léggömbök is, amelyek magasfeszültségű vezetékkel elrombolása céljából 150—200 méter hosszú acélhúzállatokat tartalmaznak.

A gyújtóanyagokat a léggömb vagy repülés közben szórja le, vagy a léggömb földrejutásánál fejt ki gyújtóanyagot. A használatos gyújtóanyagok, a már más alkalommal ismertetett gyújtópálcák, vagy különböző benzines és foszforos lapok, vagy esetleg stearinjal átitatott faforgácskegék.

Ezeket a gyújtóanyagokat és azok által okozott tüzeket megfelelő

éberséggel és már ismételtlen közzétett módokon könnyűszerrel el tudjuk foglani. A hatóságok részéről kiadott intézkedéseket azonban mindenütt a legszigorúbban be kell tartani.

A levegőben szálló léggömböket azonnal jelenteni kell a legközelebbi katonai, esendőri, vagy rendőri hatóságnak.

A földközébe ért léggömböket minden rendelkezésre álló módon leszállásra kell kényszeríteni, az esetleg földre szállt léggömböket pedig azok szerelvényeivel együtt mindenképp biztonságosan meg kell erősíteni, nehogy azok újra a levegőbe emelkedhessenek és azok megőrzéséről gondoskodni kell máreskal azért is, hogy esetleg tüzet ne okozzanak. Ezenkívül halandéklatlanul jelentést kell tenni a legközelebbi esendőri, vagy hatóságok részére.

Hitler vezér egy nagy, modern sebesültszállító repülőgépet küldött Kállay Miklósnak

A miniszterelnöknek a Vöröskereszt rendelkezésére bocsátotta a gépet, melynek átadása tegnap történt meg a budapesti repülőtéren

Budaörs, szeptember 17. (MTL) Csütörtökön délelőtt hatalmas hárommotoros sebesültszállító repülőgép érkezett a budapesti repülőtérré. A modern sebesültszállító repülőgépet Hitler személyes ajándéka Kállay Miklósnak a miniszterelnök feleségének, aki a repülőgépet a Vöröskereszt rendelkezésére bocsátotta.

A modern, hárommotoros sebesültszállító gépet csütörtökön délelőtt ünnepélyes keretek között adta át Kállay Miklósnak Hevel rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, aki Hitler megbízásából kísérte a gépet Budapestre.

A budapesti közforgalmi repülőtéren megjelent von Jagow követ, a m. kir. légi haderők képviselőjében vitéz gróf Csenkey Géza vezérőrnagy, a Magyar Vöröskereszt vezér Simon Elemér m. kir. titkos tanácsos, országos elnök képviselte báró Apór Gizella vezetésével.

Kivonult a vöröskereszt gép fogadtatására a hivatásos ápolónők népes csoportja is. Az ápolónők sorában jelen volt vitéz Bartha Károlyné, Lossonczy Istvánné, Szinyei Merse Jenőné, vitéz Liptay Andrásné, továbbá igen sok polgári és katonai előkelőség híve, akik önkéntes vöröskeresztes szolgálatot teljesítettek.

Kállay Miklósné báró Karg Györgyné és bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár kíséretében érkezett a budapesti repülőtérré. Hevel rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter tisztelgését fogadta ezután, aki a Führer személyes üdvözlését továbbította.

Az üzletek záróját szabályozó törvény végrehajtása

Az érdekelt sértettekre

Az üzletek záróját az 1942 évi VI. törvények szabályozza. Ez a törvény 1942 július 14-én jelent meg. Végrehajtási utasításának tervezetét a kereskedelmi és iparügyi miniszter elkészítette. Az iparügyi miniszter a cukrászdák, hentes- és mészáros, valamint a sütőipari üzletek zárójára vonatkozólag a kereskedelmi miniszter pedig a többi nyílt üzletek zárójára vonatkozólag adta ki tervezetét.

A végrehajtási utasítás tervezete mindenképp ismét megállapítja a nyílt árusítási üzletek pontos fogalmát. Kimondja, minden olyan helyiség, amely a közönség részére vásárlás céljából nyitva áll és amelyben a vásárolt árut a vevőnek átadják, vagy lakására küldik, az nyílt árusítási üzlet. Még abban az esetben is annak számít, ha az üzlet ajtaja nem az utcára, hanem kapualjba nyílik, ha az üzlet udvarban, vagy emeleten van elhelyezve és pedig még akkor is, ha az árusítás mellett egyéb célra, például lakásul, vagy műhelyül is szolgál. A nyílt árusítási üzletekre vonatkozó rendelkezések kiterjednek a

raktárhelyiségre is, amely a nyílt árusítási üzlethez tartozik és azzal kapcsolatos.

Nem rendelkezik a törvény a kizárólag továbbárusítókat kiszolgáló üzletekre, tehát a nagykereskedésekre vonatkozólag. Rendezik a pirosbetűs ünnepeken és nagypénteken való zárva tartást is, mert a rendelkezés szerint ezeken az ünnepnapokon déli 12 óráig szabad az üzleteket nyitva tartani. (Eddig déli 2 óráig voltak nyitva).

Lényeges rendelkezés még, hogy az üzletek nyitási és zárási időpontját a polgármester állapíthatja meg, illetőleg változtatásokat rendelhet el.

Az az üzlet, melyben kizárólag, vagy túlnyomórésben élelmiszereket, vagy tüzelőszereket árusítanak, hétköznap reggel 6 óráig lehet nyitva tartani és este hétkor, szombaton nyolc óráig kell zárni. Minden más nyitárusítási üzlet, pl. textil, vasárú stb. reggel 7-kor nyithat és este 6-kor kell zárnia. A polgármester ezt az időpontot is megváltoztathatja.

A záróra után lezárva 15 percig

gátni. Az alkalmazottakat sem szabad tovább az üzletben tartani, mint ameddig a tényleges kiszolgálás tart, tehát a záróra után 15 percig. A foglalkoztatási tilalom nemcsak az elárúsítókra, hanem mindenféle alkalmazottra, irodai, raktári, rendezési, takarítási, tisztogatói stb. munkát végző személyekre is. Mindenki alkalmazottnak számít, akit bármiféle munka végzésére fejeztek.

Ebben a tekintetben vannak kivételek is. Az üzletnyitás előtt és a zárás után 15 percig lehet foglalkoztatni az alkalmazottakat a szükséges előkészítési, karbantartási, vagy tisztogatói munkára. A déli záróra alatt azonban semmiféle címen sem lehet az alkalmazottakat az üzletben tartani és foglalkoztatni.

A fodrászüzletekre vonatkozólag kimondja a rendelet, hogy reggel 7-től, este 7-ig és szombaton este fél 9-ig lehetnek nyitva. Pirosbetűs ünnepeken és nagypénteken déli 12 óráig. Ha vasárnap délig nyitva tartanak, akkor hétfőn délig kell zárva lenni üzletüknek.

A törvény végrehajtása céljából ellenőrző bizottságot alakítanak, mely egy munkaadóból és egy alkalmazottból áll. A bizottság tagjait a polgármester jelöli ki, a kamara véleménye alapján.

A cukrászdák reggel 7-kor nyithatnak és éjjel legkésőbb 12 óráig kötelesek zárni május, június és július, augusztus hónapokban a többi hónapokban a zárójárjuk éjjel 11 óra. Este nyolc óráig azonban a cukrászdáktól utóóra kiszolgálási tilos.

A hentes, mészáros és a sütőipari üzletekben hétfőn reggel 6 óráig más köznapokon reggel 5 óráig lehet nyitni. Szombaton este 8 óráig lehetnek nyitva, ünnepnapokon pedig déli 12-ig. A polgármester ezt az időpontot is megváltoztathatja.

Kimondja a törvény és utasítás, hogy az összes üzletek délig 1 órától fél-

DEBRECZEN

3. OLDAL
1942 IX. 18.

Ha jó a penge -
jó a kedvel

ROTBART
LUXUOSA

Vezérképviselő: G. Duisberg
Budapest VIII. Rákóczi út 19

háromig kötelesek zárva tartani, a déli záróra három óra hosszánál nagyobb nem lehet és a déli 12 és délután 4 óra között napszakba kell esnie.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara már a törvénytervezet megérkezésekor részletesen megbeszélte és kidolgozott egy javaslatot. Ezután jött ki később a végrehajtási utasítás tervezete, amelyet szintén megküldtek a kamarához véleményezés végett. Ennek megbeszélésére ült össze tegnap délután az érdekeltségéből összehívott értekezlet.

Az értekezlet elfogadta a kamara eljáráspontját és javaslatát.

Dr Bánáss László debreceni plébános ünnepélyes beiktatásának végleges rendje

Hírt adtunk arról, hogy vasárnap, szeptember 20-án lesz dr. Bánáss László debreceni plébános ünnepélyes beiktatása, melyet dr. Scheffler János szatmári megyéspüspök, váradai apostoli kormányzó, személyesen végez.

Az ünnepély sorrendje most már véglegesen kialakult. Scheffler püspök szombaton délután 6 óra előtt érkezik Debrecenbe. Az ünnepélyes fogadás után bevonul a Szent Anna utcai főplébániatemplomba, hol 6—7-ig szentségimádás lesz. Ennek keretében Scheffler püspök szentbeszédet mond, majd ünnepélyes litánia következik. A szentségimádáson és a litánián a katolikus hívek akadálytalanul megjelenhetnek. Fenntartott hely ekkor nincs.

Vasárnap délelőtt fél 10 óráig kezdődik az ünnepélyes beiktatás nagymise keretében. A fenntartott helyekre a közepe templomkapun lesz a bejárás. A fenntartott helyeken kívül a többi hely a templomban a hívek rendelkezésére áll, ide a hívek az oldalbejáratokon mehetnek be. A meghívottak és a híveket kéri, hogy mindenki foglalja el a helyét egynegyed 10 óráig.

A püspök a papság kísérelében fél 10 óra előtt 5 perccel indul a plébániáról a katolikus diákság és a hívek sorfala között. A püspök pontifikálja a nagymisét, a plébánosbeiktatás az evangéliumkor lesz, amikor a püspök szentbeszédet intéz az új plébánoshoz és a hívekhez, majd Bánáss László mond szentbeszédet.

Az ünnepélyes nagymise idején a diákság és a be nem fért hívek számára csendes tóbori mise lesz a gimnázium udvarán, hova a beiktatási szertartás megafonon közvetítik. A 9 óras mise elmarad.

Az ünnepélyes nagymise befejeztével háláadás, a magyar Himnusz és a pápa, Himnusz eléneklése következik, majd a püspök a diákság sorfala között visszavonul a plébániára.

Fél 12 óráig a római katolikus egyházközség képviselőtestülete ünnepi ülést tart a Svetits Intézet új tornacsarnokában. Itt nincs fenntartott hely, a katolikus hívek résztvehetnek az ünnepi ülésen. 12 óráig küldöttségek fogadása lesz a főplébánia épületében.

A Magyar Női Tábor küldöttei az első finn állásokból megszemlélték Leningrád és Kronstadt tornyait

Helsinki, szept. 17. (MTL) Az Egyesült Női Tábor Finnországba meghívott női kiküldöttei két teljes napot töltöttek a karjalai haretéren.

Az első állomásuk a summai csatátér volt, ahol a finnek a téli háború alatt két és fél hónapon át tartották fel a szovjet rohamait. A summai arcvonal egyik nagyszerű hősi sárjára a magyar hölgyek koszorút helyeztek, a környéken szedett mezői virágokból.

Ezután a látogatók álléptek a Rajojokit, a régi finn-orosz halári képező folyót és ezzel álléptek a meghódított szovjetország területre. Ott meglátogattak egy hadtestparancsnokságot. A környéken szolgálatot teljesítő lották egy begyűltek a vendégek szízléteire.

A látogatók ekkor már a lüszonai közveien közetében tartózkodtak. Még valamivel jobban megközelítették az első vonalat és egy magas megfigyelő állásból megszemlélték Leningrád és Kronstadt tornyait.

Ebben az időben mindkét szovjet város a német messzehordó ütlegek tüzeiben állott. Amíg az idő lehetővé tette, a látogatók a határról a felgomolygó nagy füstfelhőket pontosan megfigyelhették.

A magyar hölgyek kíséretükkel együtt két napig tartózkodtak a finn arcvonalon és meglátogattak több katonai egységet. Ennek az útjuknak a befejeztével viipuri szállásukról a harmadik napon kirándultak Finnország belsőjébe. A magyar küldöttség pénteken visszatér Helsinkibe. A jövő héten a magyar küldöttség több napos tartózkodásra Stockholmba megy, onnét a hét végén hazatulnak Budapestre.

— Ismét több szovjet katonaszökevény fogtak el a napokban a török-szovjet határ különböző pontjain. Az illetékes török hatóságok internálták.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Bolond Ásvayné**, C) bérlet. Bemutató.
Szombaton délután: Gyergyói bál U. Kovács Terus fellépésével. Füllesztés hely-
sége.
Szombaton este: **Bolond Ásvayné**, A) bérlet.
Vasárnap délután: **Bolond Ásvayné**. Bérlet-szünet. Rendes helysége.
Vasárnap este: **Badacsonyi kékvirág**. Bérlet-szünet.
Hétfőn este: **Badacsonyi kékvirág**. Propaganda munkáselejtés.

Gyergyói bál

A Kormányzóné Öfelméltósága teli-
ruha akciója javára szánta a Csokonai
Színház igazgatósága a „Gyergyói bál”
c. operett előadásának tiszta bevételét.
Ezen az előadáson — sajnos — száz
ember sem volt. Öszinte sajnálattal re-
gisztráljuk e szomorú tény, mert meg-
győződésünk szerint mindazoknak ott
kellott volna lenni ezen az előadáson,
akiket társadalmi helyzetük, állásuk te-
kintélye, nemes hazafias érzülete kell,
hogy ilyen vonatkozásban elkötelezzen.
— de azért is, mert a Csokonai Színház
színpadán régen láttunk olyan kiváló
együttest, mint amilyen a B. Unger
István társulata. Eddig minden alkal-
lommal azt hirdettük, hogy baj van a
színházzal, most megfordítjuk és azt
mondjuk: baj van a közönséggel. És
ezt joggal állapítjuk meg, mert ha a
mozik tudnak „teit ház”-as előadásokat
produkálni; a színházi előadásoknak
nem lenne szabad ilyen kilátástalan
szomorú képet mutatni. Igaz, hogy ol-
csóbb a mozi, de más, amit nyújt. —
Ilyen körülmények között szinte csodá-
latra méltó az a hősi elszántság, amivel
a társulat tagjai az üres nézőtérnek
jártassanak. Valahogyan önkéntelenül az
a kép tárul lelki szemünk elé, amikor
Thália papjai és papnői echós szekérről
néztek esővel, széllel, faggal szembe,
de ott ragyogott szemükben az elhiva-
lottság fanatizmusa, homlokukon az
élet csókja s mentek hírdetni szent he-
lyületükben egy boldogabb, szebb, em-
beribb világ lehetővé válásának hitét.
Ügyilátszik az idők ismétlődnek s csak
a megjelenési formák változnak. Ha
ezt hisszük, akkor meg kell ismétlődnie
annak is, hogy újra felragyog a ma-
gyar színjátszás szerencsecsillaga. En-
nek elővetelét várjuk itt Debrecenben
is és szeretnénk, ha a közönség komo-
lyan felfigyelne a Csokonai Színház ko-
moly művészetet reprezentáló előadá-
saira, mert biztosak vagyunk abban,
hogy aki megnézi az előadások vala-
melyikét, meg is szereti a színházat és
passzív magatartását megváltoztatva,
lelkes barátja, támogatója lesz ennek a
„színházunk”-nak.

A „Gyergyói bál” előadása egyébként
nívós színvonalas előadás volt olyan,
amilyent vártunk éveken át a Csokonai
Színház színpadára. A szereplők közül
Kovács Terus komoly és kiforrott mű-
vészettel mintázott alakítását emeljük
ki elsősorban, aki az új szezonban most
mutatkozott be a debreceni közönség-
nek. A kis számú, de lelkes közönség
öszinte szeretettel ünnepelte újból régi
kedvencét. Kellár Lívia új színekkel
csillogtatta meg tehetségét. Mellette
Erdész Irén s a mindig jókedvű, tehet-
séges Nagy Csilla osztoztak a sikerben.
Rajz János ötletes alakítása, Kompóthy
Gyula elegáns kapitánya, Márk Géza
kedves és megkapó színekkel telített
főhadnagya, jelentős erősségei az

Csokonai Színház
Pénteken C), szombaton A) bérlet-
ben
Bolond Ásvayné
a Nemzeti Színház kiemelkedő
idénysikerének bemutatója.
Harsányi Zsolt sláger színjátéka!
Az esti előadások péntektől fél 7
órákor kezdődnek! — Vége pont
9 órákor.

együttessel. Schmeery Mihály nagy-
szerű örmester figurája szépeket
alakít. Körös Ferenc beérett játéka,
Hortobágyi Artur zamatos beszéde, Ba-
kos István szimpatikus és jó kvalitású
játéka biztosították a gondos vonal-
vezetésű előadás sikerét.
A zenekar Bakonyi Ödön vezetésével
mértékeltartó alkalmazkodásával, jó
kvalitásokat árult el.

**A Csokonai színházától kezdve
fél 7-kor kezdődik esti előadásai**

A Csokonai Színház direktora, Be-
leznai Unger István elsőnek határozta
el az országban, hogy a változott körü-
lmények között is biztosítja a közönség
számára a zavartalan színházlátogatási
és háromnegyedéti órai kezdettel tartja

Halálos ítélet elsötétítés idején elkövetett lopásokért

Zila h. szeptember 17. A zilahi tör-
vényeszkék rügöztető tanácsa elsőfől-
kőn délután hat órákor az elsötétítés
ideje alatt elkövetett hátrédbeli lopás

meg előadásait.

Az újabb rendelkezések még ennek az
időpontra is korábbra helyezését tel-
lek szükségessé és így ma estétől kezdve
a Csokonai Színház esti előadásai fél 7
órákor, a délutáni előadások pedig 3
órákor kezdődnek. Így az esti előadá-
sok már 9 órára befejeződnek és a tá-
volabb lakóknak is módjukban lesz az
elsötétítés kezdete előtt hazatérni, any-
nyival is inkább, mert ebben az idő-
pontban még a mellékvonalakon is
mindenütt lehet villamoscsatlakozást
kapni.

A Csokonai Színházban ma este a
Bolond Ásvayné c. Harsányi Zsolt-da-
rabnak, az utóbbi évek legnagyobb pró-
zai sikerének bemutatója lesz.

**A társadalom minden rétege a legnagyobb
szeretettel ajánlotta fel segítségét a sebesült
és beteg honvédek szórakoztatására**

Nagyjelentőségű értekezletet tartot-
tak Debrecen társadalmi és kulturális
egyesületeinek megbízottai, tegnap dé-
lután a városban, dr. Tatay Zoltán el-
nöklésével. Arról tanácskoztak, hogyan
lehetne legjobban megoldani a sebesült,
beteg honvédek szórakoztatását és szel-
lem-lelki ápolását.

Vitéz Berényi István ny. vezérőrnagy,
a Vöröskereszt alelnöke ismertette,
hogy dr. Kalmár Lajos tábort főkész
útján arra kérte a hadtestparancsnok-
ság a Vöröskeresztet, gondoskodják a
hadikórházakban levő sebesültek nemes
szórakoztatásáról és szakmabeli foglal-
koztatásáról. Az az elgondolás, hogy
mivel elég sok előadást rendeznek Deb-
recenben, ezek számát külön nem szük-
séges emelni. Ezért azt kérik, hogy
ezekre hívják meg a honvédeket és ülő-
helyről gondoskodjanak számukra. A
nemes tartalmú előadásokra, összejöve-
telekre, kávé, teadélutánokra szívesen
elengedik a sebesült és beteg honvéde-
ket, ha szórakoztatásukról is gondos-
kodnak ott. A belépődíj mellett ren-
dező előadásoknál azt kérték, hogy a
bevétel egy részét adják az ápolás alatti
honvédek céljaira.

Kölcsey Sándor dr. polgármester:
Legalább egy reprezentatív honvéd-
napot is kell rendezni a színházban,
olyan programmal, amely egyesíti ma-
gában a Vöröskereszt által elgondol-
tatkat. A sebesült honvédek hazafias ér-
zéselt nem szükséges fokozni, hiszen lu-
kább ők tarthatnának nekünk előadást
arról hogy kell viselkednünk s éreznünk
s áldozatokat hoznunk. Háborús szá-
mok előadása is felesleges. Nekik szel-
lemi és lelki felüdülésre van szükségük.
Nincs más város, ahol ennyi kulturális
tudományos előadást rendeznénk, mint
itt. Alig van vasárnap, hogy egyszerű
társadalmi szórakozás, vagy összejöve-
tel ne lenne. Ha ezekben résztvevők a
honvédeinket, megfelelő szórakozást
nyújtottunk nekik. A napi szórakozta-
tásukról a kórházparancsnokság gon-
doskodik.

Vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tank.
főgazdát, igen jó gondolatot vetett fel.
Az iskolák önképzőkörrel válságban van-
nak, nincs komoly célkitűzésük. Egy-
egy kör megfelelő műsorrall szerepel-
hetne valamelyik nagy teremben. — A
színházi ifjúsági előadásokon pedig az
egész karzatot adják oda a honvédek-
nek, akiknek olyan a sebesültségük, hogy
könnyen tudnak járni.

Dr. Kopniczky János kifejtette,
mennyire fontos, hogy a sebesült és lá-
badozó honvédeket foglalkoztassák,
hogy el ne tessegjenek. Könnyű és tar-
talmas szórakoztatásra van szükségük
egyrészt, másfelől pedig arra, hogy
ezeket az embereket amíg itt kell len-
niük, szakszerűen tovább képezzék, ne-
veljék. Ezt ők maguk is szívesen fogad-
nák. Itt vannak a visszatért ország-
részek fia, a ruszin és román fiúk,
akik szívesen tanulnának magyarul. Az
a fő, hogy a szórakozásban minden em-
ber résztvegyen. A legnagyobb kérés a
hadikórházak parancsnokságainak hogy
a szórakoztató alkalmakkal menjenek
be a kórházakba és ne a honvédeknek
kelljen kijárniuk.

Dr. Kalmár Lajos tábort főkész
azt kérte, hogy az előadásokkal a ma-
gyar öntudatot erősítsék és fejlesszék a

honvédekben, idegenszemlémű éneket,
még ha minden sarikon azt füttyörészik
is, hagyják el. Lehetne előadást tartani
a Kollegium 400 teológusáról, akik
harctérre mentek, a Kollegium 48-as
történelmi eseményeiről és Debrecen
város 48-as eseményeiről. Minden mó-
don a magyar öntudatot kell ébrentar-
tani és fejleszteni az emberekben.

Kopniczky János dr. hálásan emléke-
zett meg arról, hogy Hadházy Dezső
testnevelési tanár már két nap óta szó-
rakoztató tornával foglalkozik a hadi-
kórházak honvédeivel.
Dr. Csobán Endre főlevéltáros az
irodalmi társaságok közreműködését
ajánlotta fel. Az öntudatos magya-
rságot legtisztábban Debrecenben lehet
látni. A szakismeretek nyújtása végett
vonják be az Iparos és gazdasági szak-
köröket.

Papp hadikórházparancsnok heten-
ként háromszor szakelőadások tartását
kérte Iparos és gazda honvédek részére.
A munkaterrükben lehetne szalma-
fonással papucskot előállítani, erre
nagy szükség is van. Agyagból, fából
állíthatnának elő tárgyakat. A vasár-
napi szórakoztató előadásokhoz kért,
hogy egy-egy jó számmal járuljanak
hozza az egyesületek.

Csöcsits Lajos az Iparos Dalárda el-
nöke az Ipartestület nevében feljána-
lotta a szakintézeteket kulturáldelutánok
rendezését, az Iparos-kör és a Deb-
receni Sakkör tagjainak szolgálatát akár
egyéni, akár szimultán játékok ren-
dezésével.

A Solf Deo Gloria megszervezi a
nyelvi tanításokat. Kisebb csoportokat
szerveztek, amelyek az ágyból fel kel-
ni nem tudók terében megjelennek
szórakoztató másorral.

A helyőrségi kórház orvosparancs-
nokja kérte, tájékoztassák a honvédeket
arról, mitől történ azóta itthon, amíg ők
kint voltak a harctéren, főleg szociális
térben. Milyen volt a szociális gondosko-
dás és hogyan gondoskodnak a vissza-
térő honvédek jövőjéről. Mielőtt a se-
besültek és beteg szabadságra menné-
nek, ezt a tájékoztatást meg kellene
adni illetékes tényszók részéről, hogy
ne legyenek kitéve közsegekben eset-
leg káros befolyásnak.

Sántha Jenő a MÁV Egyetértés szol-
gálatát és másorát ajánlotta fel.

Csösz László kívánatosnak tartja,
hogy a Blka nagyteremben hangver-
senyt és a színházakban reprezentatív
előadást tartassanak és ezek jövedelmét
adják oda arra a célra, hogy a refor-
mátus gimnázium nagy tornatermében
a 45 személyt befogadó színházi színpa-
dot megfelelően kiegészíthessék.

Kölcsey Sándor dr. polgármester fel-
ajánlotta, hogy azokban a hadikór-
házakban, ahol nincs rádió adnak egyet
egyet. Kívánatosnak tartaná, ha a sebe-
sült tisztek, altisztek és honvédek,
mennél nagyobb számban érintkezné-
nek a polgári lakossággal, mert ez vol-
na a legnagyobb biztosító annak,
hogy 1918 meg ne ismétlődjen. A kö-
zépfoku gazdasági iskola és a Gazda-
sági Akadémia szívesen segít szakszerű
oktatással azoknál, akiknek erre van
szükségük. A szalmafonáshoz nincs
anyag.

Dr. Bacsó Jenőné hadtest önkéntes fő-
ápolónő azt ajánlotta, hogy kukorica-
báposot használjanak ezekben a foglal-

koztató műhelyekben papucs és más
efféle készítésére. Kaptafákat, fűza-
vesszőt, kisebb szerszámokat kérnek a
honvédek, sőt láda darabokat, vagy
más faanyagot, amiből dolgozhatnak.

A jelen voltak lelkes óvációját váltot-
ta ki dr. Kopniczky János bejelentése,
hogy a klinika tanári és egész orvosi
kara teljesen ingyenesen felajánlotta,
hogy szaktanácsosai közreműködnek
a honvédek kezelésénél.

Az értekezlet eredményét dr. Tatay
Zoltán foglalta össze.

Felvetjük azt a gondolatot, hogy
amire a honvédek legjobban vágyanak
és ami leginkább szórakoztatja őket,
regős csoportokhoz hasonló szórako-
ztatást nyújtsanak. Bűvészeket kérjenek
fel, hogy járjanak be hozzájuk, akár
amatőröket is, kik ügyes trükköket,
kártyamutatványokat tudnak. Külön-
sen a zsonglőröket és szellemi téren a
tréfás szórakoztatást szeretik, mert ez
üdti fel őket legjobban, elősegíti gyó-
gyulásukat. Bizonyára lesz olyan komi-
kus férfi és női színművész, aki egy-
egy teremben, az ágyhoz kötött há-
sainkat szívesen szórakoztatja pár per-
cen keresztül.

**A magyar tisztí arany
vitézségi érem alapszabálya**

A hivatalos lap legközelebb megjelenő
száma közli a magyar tisztí arany vi-
tézségi érem alapszabályait.

A magyar tisztí arany vitézségi éremet
Magyarország Főméltóságú Kormány-
zója hadúri jogánál fogva a m. kir.
honvéd vezérkar főnökének előterjesz-
tésére az ellenség előtt végrehajtott és
bélgazdaltan a férfias önfeláldozás és a
személyes bátorság igen magas fokáról
tanuskodó fejjvertelnyek, vagy esel-
menyek elismeréséről a m. kir. honvéd-
ség és esendörtség tisztjei számára ad-
ományozza.

Az érem a magyar arany vitézségi
éremmel azonos kivételben készül és
azt a háromszög alakban összehajtott
hadiszallagon a bal mellen viselik. A
magyar vitézségi érem tisztek számára;
hadiszallagját a magyar Szent Korona
aranyból készült és babérágakkal, vala-
mint kardokkal övezett kicsinyített má-
sa díszíti.

A kitüntetés ismételt adományozását
az éremszallagra illesztett egy-egy öt-
mm-es széles aranyozott pánt jelzi. Ado-
mányozása díjmentesen történik és az a
tulajdonos elhalálozása esetén az
örökös birtokában marad. Magánalkal-
makkor kisebbített alakban is visel-
hető.

**Ujabb rendelkezések
a mozik előadási idejéről**

Budapest, szept. 17. Az elsötétítés
rendelkezők miatt az ország egész te-
rületén valamennyi mozgófényképszín-
ház akként köteles az előadások sor-
rendjét megváltoztatni, hogy az utolsó
előadás vetítése legkésőbb 21.50 óra-
kor befejeződjék. Minden mozgófény-
képszínház engedélyese köteles ezen-
felül arról is gondoskodni, hogy a kö-
zönség 22 óráig a mozhelyiséget el-
hagyja.

Kivételt képez az az eset, ha az elő-
adás befejezése előtt riadót rendelnek
el, amikor a közönség a légi veszély el-
múltáig a mozgófényképszínház helyi-
ségekben marad. Riadó esetén az elő-
adást meg kell szakítani, a közönség
pedig a színháznézőtér és mellékhelyi-
ségek közül arra a részre irányítandó,
ahol a közönség nagyobb biztonságban
van. Az előadások korábbi kezdése te-
kintetében csak egy korlátozó ren-
delkezés áll fenn, még pedig az, hogy va-
sárnap és ünnepeken délelőtt 11 óránál
korábban tilos előadásokat megkezdenni.

A debreceni mozgószínházak igazga-
tói és tulajdonosai esztendőnkön tesztel-
tőleg felkeresték dr. vitéz Tóth Gyula
rendőrőrnagyot, a debreceni kapi-
tányság vezetőjének helyettesét és a
küldöttség tagjai Csomor Gyula mozi-
tulajdonos, törvényhatósági bizottsági
taggal élén előadták a debreceni mozi-
sok tervezetét az új renddel kapcsolat-
ban. A csütörtöki napon a debreceni
mozgószínházak már csak két előadást
tartotta és a mai napról életbe léptették
az új játszási időket, melyeket a mozgó-
színházak hirdeteiben találnak meg
olvasóink.

A tanítási idő kezdete légiriadó utáni napon

Mint már jelentettük, a vallás- és közoktatásiügyi miniszter a tankerületi főigazgató útján a nép-, tanonc-, közép- és középfokú iskolákban folyó tanítás időtartamát illetően légiriadó esetére úgy rendelkezett, hogy amennyiben a tanítási napot megelőző éjszaka kénytelen volt lefeljebb három órával az óvóhelyen tölteni, a tanítás megkezdésének időpontja **delelőtől tíz óra**. Ebben az esetben a fennmaradó tanítási idő alatt valamennyi arra a napra kiírt tanítási tárgyra sor kerül arányosan csökkentett időtartammal. **Három órával felül tartott éjszakai légiriadó esetén a tanítás a légiriadót követő nap egész delelőtől kezd.**

A szülők kérésére érdeklődtünk a debreceni kir. tankerületi főigazgató-ságánál, ahol azt a választ kaptuk, hogy a kultuszminiszteri rendelettel csak a főigazgatóknak közvetlen rendelkezése alatt álló állami, társulati és gyakorló iskolákban lehetett érvényesíteni, mivel az egyházi iskolák az egyházi joghatóságok körébe tartoznak.

Erdeklődtünk az egyházi iskolák joghatóságairól is, ahol azt a választ kaptuk, hogy a kultuszminiszter hasonló rendelkezésekkel meg szokta keresni az egyházi joghatóságokat is, ezt a rendelkezést várták és eddig ezért nem intézkedtek.

A szülők részéről az az óhaj nyilvánul meg, hogy felekezeti iskolákban is olyan rendelkezéseket adjanak mint az állami iskolákban és ha a jövőben légiriadó következne be, akkor a kisebb iskolágyermeknek másnap csak delelőtől 10 órára kelljen iskolába menni.

Rendelet a bortermelőkről

A pénzügyminiszter úrnak 2525—1942. P. M. számú rendelete értelmében a bortermelő az általa nem művelni kerti terméséből, vagy a szőlőidején összevásárolt terméséből előállított bor, vagy szőlőmust nagybani eladásával, mint bortermelő, külön engedély nélkül foglalkozhatik, de ez a tevékenység ipar-, illetőleg üzletszerű nem lehet.

Az a bortermelőt, akinek a 8890—1941. M. E. számú rendelet értelmében a bornagykereskedés megszűntetésére kötelezték, illetőleg a bornagykereskedés gyakorlására jogosító pénzügyi engedély iránti kérvényével elutasították, az említett kedvezmény nem illeti meg, az ilyen bortermelő tehát külön engedély nélkül kizárólag csak a saját borait hozhatja forgalomba. **Városi adóhivatal.**

Amikor a betörőt meglopják

Elfogták az ebési tanyabetörés tettesét is, Szűcs István Ebes 15. szám alatti lakos, gazdálkodó néhány héttel ezelőtt feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a tanyája kamrájának falát kibontva onnan 18 kg szalonnát és egy bödön zsírt elloptak.

A nyomozás megállapította, hogy a tett elkövetésével Szabó János budapesti illetőségű szabósegéd gyanúsítható, aki a tett elkövetése előtt Debrecenben a Csillag utca 64. szám alatt lakott. Szabó kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a betörést voltaképpen Tóth Imre halápi csavargó követte el, aki vele egy korcsmában találkozott és rábeszélte őt, hogy járjenek be id. Szűcs Istvánhoz, akinek Tóth régebben alkalmaszban állott és így ismerős volt a helyzettel. Vonattal kimentek az Ebesre és a kukoricásban megbujva örködték, mialatt Tóth a szellőztetőnyílásnál egy doronggal kibontotta a falat, több tégelt kizsedett, amíg olyan rés támadt, hogy azon befért. A kamra ajtaját belülről azután felnyitotta és onnan a szalonnát és 12 kg bödönben levő zsírt kivitt a kukoricásba.

A zsákmánnyal ezután az új sötétjében gyalog eljöttek Debrecenbe. Közben azonban kilátogatódtak és nem mertek a lopott holmival a városba bemenni, hanem a Hatvan utcai temetőben egy bokorban elrejtették a szalonnát és zsírt. Delután visszamentek érte, de akkor már hűt helyét találták. Valaki ellopta a lopott zsákmányt. Tóth, aki az egész betörést kitervezte és végrehajtotta székében van, kérekeftésére radiogramkörözést adtak le.

A Mester-utcai egyházzsész tanácsulése

Szeptember 16-án Kolozsváry Kiss László lelképásztor és Szeremly Béla gondnok elnöklése mellett népes tanácsulést tartott az egyházzsész. Lelképásztor bibliaolvasással és könyörgéssel nyitotta meg a tanácsulést. Utána kegyeletes szavakkal emlékezett viléz **Horthy István Kormányzóhelyettes haláláról**. „Egyházzsészünk tanácsa a gyászoló nemzetnek és egyháznak csak elenyésző kicsiny része, mégis a fájdalom egész nagyságát érzi szívében a veszteség miatt és részvételének mélyeséges megdöbbenéssel ad kifejezést jegyzőkönyve lapjain.” Személyi és szolgálati vonatkozásban bejelentette elnökölő lelkész, hogy az egyházzsész elítélte **Peleskey Károly** segédlelkész Máramaroszigetre vallás-tanárnak és **Kovács Árpád** segédlelkész, aki a Téglavetőben hét évig munkálkodott, Kovács Árpád esperesi segédlelkész lett a szatmári egyházzsészében.

Új segédlelkészek: **Sulyok Kálmán** és **Varga Balázs Sándor**. A Téglavetőben Erdel Károly. Betérjesztette ezután a belső és téglavetői körzetre vonatkozó munkabeosztást, melyből nagy tervek megvalósítása válik javára az egyháznak.

Erősen megnövekedett a Szotyori-telep és környéke református lakosai-

nak a száma a Horthy-telep létesítésével, e végből felülül szükséges a Pozsonyi-úti ovoda helyiségeinek igénybevétele a belmissziói munka végzésénél. Megkeresl az egyházzsész a presbiterium útján a városi, ne zárkóz-zék el ennek a lehetőségétől, mint az elmúlt évben is tette. A vallóserkölesl neveléshez helyiség is kell.

Szívesen vállalja az egyház gazdasági bizottságának megkeresése nyomán 14 elemi osztály szegény tanulólak segítését. Ezt a munkát **Jakucs László** igazgató-tanító vezetése mellett az egyházzsészli tanítótestület végzi a régi buzgóssággal és szeretettel. Az egyházzsész tanács tudomásul vette, hogy a **Károlyi Gáspár-téri templomban** levante istentiszteletek is tartanak, mellyel szaporodik a lelképásztori szolgálat, amit kész szívvel vállalnak, azonban legyen leventegyűlekezet is.

Egy megüresedett rendes tanácsosi tisztségre behívták **dr. Mitrovics Tibor** ügyvédet, aki a legközelebbi ülésen teszi le az esküt. Szó volt a reggeli istentisztelet idejének a megváltoztatásáról, orrendezte a templonjáró gyűlekezetet kérdezik meg. Jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek **dr. Kertész Kálmán** és **Kovács Gusztáv**né. A gyűlés lelképásztor Imájával ért véget.

Mit végzett a múlt évben az ONCSA

150.000 családnak adott támogatást az Országos Nép- és Családvédelmi Alap

A nagy magyar szociális kérdések megoldására irányuló munkában a legjelentősebb tényezők egyike az Országos Nép- és Családvédelmi Alap. Most váltak ismeretessé az ONCSA ezévi eredményei, amelyek fényt vetnek az Alap nemzetmentő tevékenységére.

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap nyolcvanötmillióhatyázezer pengő ellátmányából ez évben is **több ezer érdemes magyar család** jutott jelentős gazdasági, vagy kivételesen más természetű támogatáshoz. A múlt esztendőben **felépített háromezeröttszázhatvanhárom család házat újabb hat-ezernégyszáz otthonnal gyarapította az Alap**. Az építkezési munkálatok, a különleges viszonyok akadályai ellenére is, örvendetesen befejeződtek, vagy ahhoz közelednek és így a házhözjutásra előirányzott **32,430,249 pengő teljes egészében erre használtatott fel**. A további munka lehetőségeiről is gondoskodás történt. **Eddig összesen 1700 katasztrális holdon 7500 házhely biztosításáról gondoskodtak**, egy házhely, tehát átlag 362 négyeszőgöl, ami elegendő ahhoz, hogy az új otthonok körül a házi szükségletet fedező kis gyümölcsös- és zöldségtermelő kertek létesüljenek.

Az Alap, ellátmányja terhére, **9517 kat. hold területet szerzett meg**. A földhözjutással, illetőleg a kedvezőbb gazdasági körülmények közé való áttelepülések során **ebből a területekből 1597 katasztrális hold tulajdonul jutott kisemberek kezére**, 7090 kat. hold pedig 6—8—10—15—20 kat. holdas egységekben haszonbérletként került életerős magyar családok munkás keze alá. Az ez évben előirányzott **6,048,101 pengő felhasználásával mintegy 1500 család** jutott földhöz és a terület átlaga több, mint 6 hold. **Holt gazdasági felszerelésre 1,400,879 pengő, használatok és takarmány beszerzésére 8,440,177 pengő jutott, hozzávetőlegesen 21,000 családnak**. Negyvenezer családnak zöldséges és gyümölcsös kertek létesítésére **750,653 pengőt folyósítottak**. Falusi kis-kereskedés, valamint műhely berendezésére **10,000 családnak 1,914,490 pengőt osztottak ki**, téli foglalkoztatást is lehetővé tevő feldolgozó, tárolók, üzemek létesítésére és vállalkozások cél-

jaira **10,378,528 pengőt fordítottak**, **A háziipar fejlesztésére 1,493,114 P** jutott. Egyéb gazdasági célra kerekben **12,000 családnak 897,220 pengőt adtak**. **Házassági kölcsönre hétezer íjjú pár-nak 6,147,328 pengőt juttattak**. A házassági kölcsön átlaga tehát **878 pengő** volt.

Ezt a gazdaságilag is nagy jelentőségű munkatervet jórészt az év elején megalakult nyolcvanöt közzjölési szövetkezet bonyolította le **58,429,592 pengő** forgatókével, valamint a megyei városok valóslították meg, **12,067,532 pengő** ellátmányból. **Ez a 70,497,124 pengő azonban harminc éven belül visszatérül**, tehát a közzjölési szövetkezetek forgatókét gyarapítja. Ebben az évben ilyen címen, továbbá kezelési költségekből és más bevételekből mintegy **11,500,000 P** várható. A gazdasági jellegű és visszatérülő támogatásban részesített családok száma hozzávetőlegesen **150,000**. A karitatív jellegű, tehát vissza nem térülő juttatások révén, a gyermekvédelmi feladatok ellátásán kívül **kerekben 100,000 gyermek és szülőanya részesül tejszegélyben**, **65,000 gyermek átlag 4 hónapon át ebédsegélyben**, **16,000 gyermek egész éven át 400 napközli otthon útján**, **110,000 gyermek pedig a három nyári hónapon át 2000 nyári napközli otthon útján gondozásban**, **30,000 gyermek pedig teljes felruházásban**.

Debrecen város és Hajdú vármegye közönségének adományai a sebesült honvédek részére

Napról napra nagyobb arányokban bontakozik ki az a szeretet és áldozatkészség, amellyel a közönség a debreceni hadikórházakban ápolott sebesült és beteg honvédeket felkarolja.

Az adományok közül különösen kiemelendők a következők:

A Vasutasok Szárnyaskerek Önképző és Önszegélyző Egyesülete a tagjai körében rendezett füsttelen napokon **20,000 darab cigarettát** és **250 csomag pipadobányt** gyűjtött és szolgáltatott be a Vöröskereszthez.

A hajdúszováti asszonyok nagymennyiségű költés tésztaival örvendez-

teltek meg a sebesülteket s ezen adományokat minden héten meg fogják ismételni. Ez akciót **Acs Nagy Lajosné, Tóth Albertné, Boda Sándorné, Erdős Károlyné, Gáll Zsigmondné és Gargya Gyuláné** hajdúszováti úrhölgyek szervezték meg s mintegy 100 szováti egyszerű asszony sietett segítségükre.

Zilahai Polgáry Iuréné igazgatónő vezetésével a Dóczy ref. polgári leányiskola növendékei mintegy 150 kg. friss gyümölcsöt ajánlottak fel a kórházi ápolottnak, melyet a növendékek személyesen fogtak az ápolókat között kiosztani. Igen megható özv. **Mihlerné**, a szeretetlethon gondozottjának adománya, aki egy régi sakkjátékot és általa kötött lábszárvédőt ajánlott fel a honvédek részére.

Napról napra folynak be a természetbeni és pénzüdományok a Vöröskereszthez s a közönség ezáltal is igyekszik kimutatni a barcoló és sebesült honvédek iránti együttérzését. A befolyt adományokérti hálás köszönetet mond a Vöröskereszt fiók elnöksége.

Jövő szombatira halasztották az egyetem érvnyitóját

Dr. Haendel Vilmos rektor bemutatkozó látogatásra holnap Budapestre utazik

A debreceni egyetem rektora és tanácsa — mint ismeretes — holnapra, szombatra tűzte ki eredetileg az új tanév ünnepélyes megnyitását. Ekkor lett volna az egyetemi templomban az ünnepi istentisztelet, majd utána az egyetem aulájában a tanévnyitó közgyűlés.

Illetékes helyről származó legújabb értesülésünk szerint az évnviti istentisztelet és közgyűlés egy héttel eltolódik. Jövő szombaton tartja meg e szerint évnvityitóját a debreceni egyetem.

Egyébkiént **dr. Haendel Vilmos** rektor holnap Budapestre utazik, a kultuszminiszteriumban bemutatkozó látogatást tesz s egyúttal jelentést tesz az egyetem időszerű ügyeiről.

A Légottalmi Liga közlöménye

A debreceni Légottalmi Liga közli, hogy a harmadik csoperiban az **Ünédelemnél riasztó ügyeleti szolgálato**kat nem kell teljesíteni. A személylégottalmi szolgálatra kötelezték a szíriána megszólalásakor azonnal kötelesek a gyűlekező helyen, óvóhelyen megjelenni és a házparancsnok rendelkezésel alapján a légottalmi szolgálatot ellátni.

Szappan-drágitót vett őrizetbe a csendőrség

Hajdúszoboszlón a csendőrség őrzetbe vette és a debreceni ügyészségre bekísérte Budai Józsefné szül. Demes Zsófia nyiregyházi asszonyt, aki hatalmas bördönrel házról házra járva hat pengőért kínálta kllóját a házi mosószappannak.

Budainé kihallgatása során beismerte, hogy Nyiregyházon két pengőért vette ismeretlen asszonytól a szappant és azt hat pengőért árusította. Megindult ellene az eljárás.

Elzárásra ítélték tengeri-árdrágitásért

Sz. Oláh Bálint csökmői lakos árdrágitással vádolva állott a debreceni törvényszék előtt. A feljelentés szerint augusztus végén tengerit hozott be Debrecenbe és annak mázsját 13.40 pengő helyett 28 pengőért árusította. A tanúk kihallgatása és **Ilyés Gábor** kir. ügyész vádbeszéde után **Nyerges Miklós** törvényszéki bíró a vádlottat hétnapi elzárásra ítélte és elrendelte a tengeri elközbását.

— Gumidiktátort neveztek ki Amerikában William Jeff, az Union Pacific vasúttársaság eddigi elnökének személyében, aki messzememő lakaróssági intézkedéseket fog tenni.

Páris Debrecenben
BORSOS J. ÁRPÁD
NŐI DIVATTERMÉBEN Batthyány u. 12.

H I R E K

„DEBRECZEN“

Működésének, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabéren). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata szeptember 12-én reggel 8 órától, — 19-én reggel 8 óráig: „Aranyangyal“ Piac u. 50, telefon: 24-53. — „Reményesség“ Csapó u. 22, telefon 14-21. „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Sas“ Hatvan u. 66, telefon: 11-93. szám.

Jánosí Zoltán halálára

*Erős volt, férfi a legjavából,
Bízó hitével lángolt, szeretett.
Bocta volt, a lelke szárnyaló,
Zendüljön ének a sirja felett!*

*Magyar volt, pásztor, népe pásztor,
Mest, hogy sirjába dübörög a rög,
Látom őt a templomi katedrán,
Féltom szavát, mely szinte menydörög.*

*Műltök gondját hordozta szívében,
Összeforrott nevével Debrecen,
Jánosí Zoltán múltját siratva
Feltámad a múlt és emlékezem.*

*Dicsőfi, Ballazár és Jánosí:
Három óriás, csillag ragyogó...
Miket ők szóltak s amiként szólták,
Az volt a beszéd, prédikáció!*

(Sárrétudvari.) **NAGY FERENC.**

— **Japán tiszti küldöttség érkezik Ankarába** a török hadsereg meghívására a berlini tengerészeti állás vezetésével, hogy megismerhessék a török katonai berendezéseket.

— **Budapestén is félhét órákor kezdnek a színházak**, hogy kilenc órára befejezhessék előadásukat. A vasárnapi és ünnepi délutáni előadások három órákor kezdődnek.

— **Angol repülőgép roncsait találta meg a Lappföldön** egy katonai őrszár. A gép valószínűleg szovjet területre tartott, de a hegyek között lezuhant. Közeliében három elszennyezett holttestet találtak.

— **Élelmiszerjegyek Amerikában.** Washingtonból jelentik: Az árellenőrző bizottság bejelentette, hogy Amerika lakossága valószínűleg decemberben megkapja az első élelmiszerjegyeket cukorra és egyéb közszükségleti tárgyakra.

— **Zsírjegyet vezetnek be Szabadkán.** Szabadka közigazgatási bizottsága foglalkozott a zsírellátás ügyével. A részletes vita során elhatározták, hogy a rendelkezésre álló zsírmennyiség igazságos elosztása céljából bevezetik a zsírjegyet és ilyen módon biztosítják mindenki részére a zsírszükségletet.

— **Atya szolgálati fegyverével** szívenlőtte magát. Taktaközé községben Nadas Erzsébet, egy eszternaói leánya. Tettének oka ismeretlen.

— **Az osztályorszájkék tegnapi húzá-
sán 20.000 pengőt nyert:** 47473, 10.000
pengőt nyert: 94436, 5000 pengőt
nyert: 12414 18430 29508, 3030 pen-
gőt nyert: 33259, 2000 pengőt nyert:
81940 67984, 1000 pengőt nyert: 33707
37999 45526 65038 77035 45977 81527
97270, 800 pengőt nyert: 469 46532
51103 68912 80885 81900 91932 57439
48178 44934 47369, 600 pengőt nyert:
7227, 500 pengőt nyert: 7888 21279
21732 28195 33571 71549 73927 95769
49281 74304 25282 39855 68821, 300
pengőt nyert: 7804 7502 8400 16750
20491 20009 21751 27281 28838 28190
30998 30867 30447 30189 34100 37949
37115 39631 41680 43763 43348 51781
51670 53699 53426 54214 55567 55496
57835 58615 61323 64671 65275 68522
67116 68793 72814 74293 73625 76842
76411 76968 77498 78863 80190 81326
87538 88653 91530 92965 93539 94010
99241 99616.

A csapókerthek kívánsága: A Csapó-keretet emeljék ki elszigeteltségéből, s központját kösse össze a város a Sámsoni-úttal

A csapókereti református egyházzsír igen fontos tárgyakról tanácskozott legutóbbi tanácsülésén.

A lelkipásztori jelentést dr. Dancshózy Sándor terjesztette elő, melyet a nagyszámú megjelent egyházzsír tanácsosok érdeklődéssel hallgattak végig. A jövővi munkaprogram, mely nagyjában a régi nyomokon halad, különös meglepetést váltott ki.

Az iskolásgyermekekről szóló részben a jelentés kifejezi azt a reményt is, hogy a konfirmációt a VI. osztályból a VIII. osztályba tessék át. Tapasztalatok mutatják, hogy az érettebb korban a gyermekek sokkal mélyebben átérzik a konfirmáció jelentőségét.

Nagy tetszéssel hallgatták a megjelentek azoknak a főrekvéseknek előterjesztését, melyek az önálló debreceni városi egyházmegye mielőbbi megszervezésére vonatkoztak. E tekintetben az összes többi egyházzsírnek, de az illetékes magasabb lényezőknek is azonos álláspontjuk van. Akadnak ugyan még olyanok, akik kevésbé akceptabilis okokból halasztani akarják a városi

egyházmegye megalakítását. Az idő azonban sürgő — mondja a jelentés — s nemcsak a társadalmi és politikai akciók folynak az egyházon kívül, de más felekezeteknek rendkívül nagy tevékenységei minket is erőink teljes kifejtésére sarkal, amit az egyházzsírnek rendes eklézsiákká alakítása nélkül elképzelni nem lehet.

Igen fontos volt az egyházzsír tanácsülésnek az a határozata, hogy minden lehető eszközt megragad arra nézve, hogy a Csapókeretet elszigeteltségéből és elhanyagoltságából elsősorban azáltal emelje ki, hogy a Csapókeret nagyjá fejlődött központját — templomot, 500 gyermekes iskolát, napközi otthont, óvodát, olvasókört — a Mátyás király utcán keresztül összekösse a Sámsoni úttal. A csapókeretiek remélik, hogy ha a Téglavetőben a sokkal hosszabb Pósa utcát kikövezték, a város vezetősége itt is hajlandó lesz az útépitést végrehajtani.

Ebben az ügyben hamarosan nagy küldöttség fogja felkeresni a polgármestert.

— **A macedóniai Babuna-hegységnek a banditáktól való megszűntetése** során a bolgár hadsereg kötelékei kedden körülfértak egy banditacsoportot és azt megsemmisítették. 19 bandita életét vesztette, a többi foglyul ejtették. A banditák vezetője is a bolgár csapatok kezébe került.

— **Mandszukuo tízéves jubileumán** a Nanking-stadionban a császár jelenlétében nagy állami fogadás volt, amelyen tízezer ember vett részt a bel- és külföldről. A fogadás után mandzsu és japán gyermekek nemzeti táncokat muattak be, délután a császár katonai díszmenettel tartott.

— **Zavargások Tripolisban.** A libanoni köztársasági elnöknek legutóbb a libanoni Tripolisban tett látogatásán súlyos zavargások történtek. A lömög haladéktalanul kenyér és más élelmiszerek kiosztását követelte. A rendőrséget kellett hívözényelni a lömög megfékezésére. (MTI.)

Hajdúdorogon, a község közepén van egy nagy tó. Elhatározták, hogy ennek vizét haterpengős költséggel levezetik a munkákat a napokban már megkezdik és remélik, hogy szeptember végén, vagy október elején készen is lesznek vele.

— **A legjobb házőrző állat a gorilla.** Avero afrikai kutató Lisszabon mellett levő lakásába betörő akart bejutni. A tudós Afrikából hozott gorillája azonban a betolakodót már a parkban fölön csípte és úgy elagyabugyálta, hogy az sebeibe belehalt.

— **Légvédelmi óvóhelyeket építenek Zágrábban** a horvát hadügyminisztérium rendelete alapján, mely a légvédelem teljes megerősítését célozza.

— **A heutes- és mászárnapok szűk helyiségében** fontos legújabb miniszteri rendeletek ismertése és más folyóúgyek megtárgyalása végett ülést tart, melyre okvetlen és pontos megjelensét kéri a tagoknak az elnökség.

— **Kedvezményes gyepvetőmag kiosztása.** A földművelésügyi miniszter a legeltetési társulati, birtokossági, közös községi közlegelők, valamint 500 kat, heknál nem nagyobb birtokon gazdálkodó zöldmező szövetségi tagok tulajdonában levő rétek és legelők gyepesítését az 1943. évben érvényes, kb. 40 százalékos kedvezmény nyújtása mellett jónaköszű, hazai származású, tehát fagyálló és szárazságűrő gyepvetőmag kiosztásával mozdítja elő. A kiosztással a földművelésügyi miniszter az Országos Zöldmező Szövetséget bízta meg. Azoknak a legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és községeknek, amelyek a fenti kedvezményben részesülni kívánnak, igényüket az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségnek, az 500 kat. heknál nem nagyobb birtokon gazdálkodóknak pedig az illetékes kerületi zöldmező alakulatnál kell bejelenteni.

— **Az Ipartestület értesíti tagjait,** hogy az új árendezésre vonatkozó rendelet megérkezett és a testület pénztárában darabonként 90 fillérért kapható 9-től 1 óráig. A rendelet már az engedélyezett nettó haszonkulcsokat is tartalmazza, valamint példák is találhatóak a nettó haszon- és rezsikulcsok számítására.

— **Az állattartó iparosok figyelmébe!** A Debrecen és Vidéke Ipartestület felhívja az állattartó iparosok, bérkocsitulajdonosokat, szállítmányozókat és székérfuvarosokat, hogy lovaiknak külön-külön járlatvelük bemutatása mellett jelentkezzenek az Ipartestület hivatalában szállításarmány-szükségletük kimutatásba foglalás végett.

— **Megvonják a villanyvilágítást Zágrábban** a hanyag elcsöftitől. Már az első napon 18 háztartástól vonták meg a háború végéig szóló hatállyal a villanyáram használati jogát.

Ültözöböl ellopott Radványi Jolán ól, a Csokonai-színház tagjától egypár lakkdíszítésű antilopeipót. A kár 60 pengő.

— **Tíz méterre dobtá a sürtött levegő** Fireznék Mihály hudepesti napszámot, aki az obudai Árpád-híd építkezésénél sürtött levegővel telt palackot, amit csak vízben szöktak kinyitni, nyitva felejtett. A légnymástól tíz méter távolságra dobtott munkás egy kőrakásra zuhant, koponyatörést és agyrázkódást szenvedett. Elelvesztélyes állapotban viték kórházba.

* **Dr Kürthyne Máriássy Magda** táncintézetében szeptember 24-én tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

* **Máriássy táncintézetében** a vasárnapi össztánc 17 órától kezdődik.

— **Zsidó ünnepi istentiszteletek.** A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje szeptember 18-25. Sábbat suvá (A megtérés szombatja) pénteken este mindkét templomban félhét, szombaton reggel 7, délelőt a kápolnási utcában ifjúsági fél 10, a Deák Ferenc utcában fél 11, a Deák Ferenc utcában félhét, a Kápolnási-utcában 5, este mindkét templomban fél 8, vasárnap reggel mindkét templomban félhét órákor. — Jóm hákkipurim (Az engesztelés napja), vasárnap délután mindkét templomban 2, Kól nitré este pontosan félhét, hétfőn reggel félhét, délelőt beszéd a Deák Ferenc-utcában 11, mázkir mindkét templomban fél 12, muszáf 12, délután minchá félhét, nőilá 6.25, kedden reggel mindkét templomban 6, köznap reggel félhét, este hét órákor. Beszéd szombaton délelőt, vasárnap este, hétfőn délelőt a Deák Ferenc-utcai templomban, szombaton délután a Kápolnási utcai templomban. Rabbiság. — Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 6.35, szombaton délelőt 8, délután 5 órákor. Szombat kezdete 6.25 órákor, birtentele 7.35 órákor.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

A megyei községek fizetésemelésüket adnak

Hajdúszovát község felemelte az előjáróság tiszteletdíját. Január 1-től kezdve a főbíró évi 736 pengőt, a törvénybíró 600, a pénztárnok 782, az ellenesküdt 594 pengőt és három esküdt személyenként 480 pengőt fog kapni.

Hajdúhadházon a jegyzőgyakornokok segélyét emelik fel havi 80 pengőről 120-ra.

Miképecs a községi gazda fizetését emelte fel szintén január 1-től.

—ooxoo—

Iskolaépítések Hajdúdorogon

Hajdúdorogon a polgári fiú- és lányiskola eddig a vikáriusi épületben volt. Mivel Dorog püspöki székhelyé vált, erre a helyiségre szükség van, ezért iskolát építenek. A kultuszminisztérium kiküldöttje szemlét tartott, kiválasztották a telket, amelyben nyolc tantermes állami polgári fiú- és lányiskolát építenek. A tervek és költségvetés ha elkészült, döntenek a kultuszminisztériumban, hogy mennyi segélyt adnak erre a célra.

A dorogi görög katolikus tanítóképzőintézet építését — mint már jelentettük — a tavasszal megkezdik. Ebben az évben az állam 100.000 pengőt irányzott elő erre a célra.

—ooxoo—

Tipuscipők új ára

A közellátási miniszter újra megállapította a tipuscipők árát. A gépi úton készült egységes cipők fogyasztói árai a következők: fekete sertésbőr felsőrészrel és talppal készült szeges női magascipő 32.30 P. barnában 32.60, fekete női félcipő sertésbőrrel és talppal 27.90, barnában 28.30 P. Fekete, vagy barna box felsőrészrel crupontalpu női magas cipő 36.30 P, lösevrőből készült női félcipő ragasztott talppal 28.20 P, fekete vagy barna bőrfelső részrel crupontalpas varrott női bőrcipő 34.90 pengő, ugyanez magasszáruban 40.30 P.

A **kézműipari úton készült egységes cipők új árai:** fekete sertésbőr felsőrészrel és talppal készült szeges női magas cipő 32.30, ugyanez barnában 32.60, fekete női félcipő 28.60, barna 29.20; fekete vagy barna box crupontalpu női magascipő 36.30, ugyanez lösevrő felsőrészrel, ragasztott talpu félcipőben 28.20 pengő.

Azok a kisiparosok, akik kézirattal varrott egységes cipők készítésére kaptak engedélyt, kötelesek részletes árszámítást benyújtani a közellátási hivattól **egynyi ármegállapítást kérni.** A cipőn **függőcedulán, vagy a talpbőrre az árat fel kell tüntetni.** A tipuscipőket a következők sem adhatják drágábban a megállapított áraknál.

—ooxoo—

— **Arad légvédelme állandó készenléte** tart az utóbbi idők eseményeivel kapcsolatban.

— **Óriás zabot termelt egy ügyes dán gazda** Lolland szigetén levő földjén. Az óriás zab kalaszában 360 mag van. Szakkörök elismerik, hogy ez az eredmény teljesen újdonság a gabonatermesztés terén.

Nemzeti és hadigazdálkodási célt szolgál s hazafiai kötelességének tesz eleget, ha

ócskavas és fémhulladékját beszolgáltatja a fémgyűjtő helyi megbízottjának, aki a legmagasabb árat fizeti.

Lemhényi Jenő
ócskavas és fémgyűjtő
Debrecen, Széchenyi u. 33.
Telefon: 12-93.

A közönség szava

Az alkalmazottak beszerzési előlegéről

Írta a Debreczeni egy hí olvasója. Köszönetet mond a Debreczeni-nek, amiért felvetette ezt a kérdést és kéri a munkaadókat, hogy legyenek segítségére alkalmazottaiknak, mozdítsák elő ezáltal munkáikat, tisztviselőik jobb életmódját. »Az ilyen segítség — írja — meghozná a maga gyümölcsét, mert mennyivel jobb kedvvel, odaadóbban, hűségesebben dolgozik az olyan alkalmazott, akit biztosítottak érzi a mindennapi életszükséglet tekintetében családját. Az, akit a beszerzési előleg folyósításával kikapcsolnak az ilyen gondokból munkaadóik, jobban tudja foglalkozására összpontosítani figyelmét. A közalkalmazottak mellett a magánalkalmazottak nagy tömege is ráutalt és érdemes a beszerzési előleg segítségére, amit aztán néhány hónap alatt részleteként le lehet vonni fizetésükből.

Süteményt, gyümölcsöt, virágot vettek a 11. Lorántffy Zsuzsánna cserkészleány csapat tagjai a sebesült hősöknek

A Dóczy Intézet 11. számú Lorántffy Zsuzsánna cserkészleány csapata kedves jelet adta a honvédek iránti ragaszkodásának és szeretetének. Csütörtökön délután dr. Mester Istvánné Almássy Irénke csapatvezetővel élén mintegy 40 cserkészleány indult el a Dóczy intézetből, hogy meglátogassa a Református Gimnáziumban elhelyezett sebesült hőseket. Az egyruhás leánykák nem mentek üres kézzel. Mindenki hatalmas csomagot szorongatott, melyeknek tartalma otthon készített finom sütemény, gyümölcs és cigareta volt. Úgy határoztak a leányok, hogy mindenki egyenként víz, amit tud s mikor össze gyűltek, öröm volt látni a sok kedves ölelet, amely már a csomagok külsején is jelenkezett. Csaknem minden cserkészleány nagy csokor virágot is hozott.

A sebesült honvédek megaláztatott és brómmal fogadták a látogatókat. Boldogok voltak, hogy elbeszélgethettek élményeikről, mesélhettek önmagukról, családjaikról. Felragyogott a szemük a sok csomag, könyv, képes folyóirat, virág láttán is, de legjobban mégis a cserkészleányok közvetlen, gyöngéd, melegséggel és szeretettel párosult magatartása esett jól nekik. Sokan elővettek tájképezőgépeket is, hogy megörökítsék a kis látogatókat s emléküket elvigyék magukkal.

A 11. Lorántffy Zsuzsánna csapat elhatározta, hogy a látogatást a jövőben is meg fogja ismételni. A cserkészcsaládok valószínűleg beosztják maguk között a körtermeket s a családvezetőkkel előzőn látogatnak el ismét hozzájuk. Ezek az utak azonban a csapatvezetők és segédszervezők is minden alkalommal részt vesznek.

Örömmel hallottunk a dóczista cserkészleányoknál erről a szép munkájáról, melybe belelített magyar szívvel minden szeretetét. Példájukat a többi debreczeni csapat is követni fogja.

— Antonescu román államvezető fellejtésére egy városi hivatalnokot, akit rajtakaptak, amint megvesztegetési pénzt fogadott el, arra ítélték, hogy öt napig megbilincseljék kézzel kell állania a bukaresti polgármesteri hivatal előcsarnokában. Az öt nap lejárta után a megvesztegetett hivatalnokot bíróság elé állítják.

Rostás Klára

okleveles tanítónő, életének 25-ik évében, folyó hó 14-én Baján elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, református gyászszertartással. Lakás: Zombor, Zöldkert u. 24. Temetését Fehértői és Takács vállalatok rendezik.

GYÁSZROVAT

Szarka István kőművesmester 59 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félöt órakor lesz a köztemető 2/a. ravatalozó terméből. Temetését Bartha vállalat végzi.

Id. Papp Károly 81 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Szolymai-utca 24. Temetését Bartha vállalat végzi.

Szebeni Pálné László Teréz 65 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Kálmán-utca 26. Temetését Bartha vállalat végzi.

Czibuk Manci csecsemő elhunyt. Temetését ma délután 5 órakor a köztemető alagsorából Bartha vállalat végzi.

Özv. Haffner Istvánné Hadási Margit 85 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Szabó Kálmán-utca 5. Temetését Bartha vállalat végzi.

Körmendi István fűrdőmester és neje, Fekete Piroška gyermei: Pityuka és Évke négyhónapos korukban meghaltak. Temetésük ma délután 4 órakor lesz a köztemető 3. ravatalozójából. Temetésüket Bartha vállalat végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonoknak és ismerősöknek, kik forrón szeretettel gyermekünk temetésén részt vettek, ravatalra helyezett virágokkal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket. Ifj. Komáromi Gábor és családja.

Anyakönyvi hírek

Születések: Magerhof Gyula ékszerész Budapest, leány Mária. Ujlaki János máv. esztergályos Virág u. 33. leány Ilona. Harmati Antal máv. vonatkezelő Bajnok u. 11. leány Viola. Orbán Sándor faraktári s. munkás Szabolcsai u. 3. fiú János. Rózsahegy László máv. vésős Honti u. 22. fiú László. Szabó József állampénztári tiszt Nyirbátor, leány Magdolna. Medgyaszai István gazd. kocsis Ehes 53. leány Irén. Bárdfalvi László Vörösmarty u. 17. leány Mária. Horváth József pénzügyi fővigyázó, Nyiradony, leány Mária. Győri Lajos N. szepes 28. fiú Lajos. Lazányi István máv. P.-ladány, fiú István. Szemes Kálmán banktisztviselő Miklós u. 50. leány Gabriella. Fodor István alizst. Simonyi út 12. fiú Jenő. B. Kiss Zsigmond ref. lelkész Százados u. 20. fiú Árpád. Jakucs Sándor üzletvezető Battyhány u. 3. leány Irén. Tólgás Lajos főkönyvelő Bánffy u. 12. leány Erlika. Horváth Endre szikviznyári munkás Komáromi u. 12. fiú Imre. Tóth Sándor máv. Balaton u. 63. fiú Sándor. Tokaji Sándor gyári munkás Gróf Lenington u. 1. fiú Miklós. Kaszót Mihály bognár s. Fogaras u. 4. leány Ibolya. Kátay Ignác máv. főtiszt Botond u. 4. leány Éva. Perjesi Pál dohányos Dombos tanya 46. fiú Pál.

Eljegyzések: Futó Sándor Dévaványa — Fehértői Lenke Dögefeld tór 4. Bzenyi Pál rep. gép motorszerező, Nyulási rep. tér — Hudák Mária Sehes u. 27. Szabolcsai István kertész s. Faiskola u. 4. — Miskolci Etel Faiskola u. 7-d. Ötvös Zoltán máv. géplakatos Vargakert u. 6. — Halász Juliánna Basahalom u. 10.

Házasságok: Baráth Imre szakaszvezető Replőtér — Manó Erzsébet Teleki u. 53.

Haltottak: Fülöp Benő izr. 70 éves, Hatvan u. 39. Jód Gyula ref. 22 éves, Nádudvar. Szilika László gk. 41 éves, Nyiracsád. Ambrus Sándor ref. 47 éves, Arany János u. 1. Oláh Erzsébet ref. 7 hónapos, Kadaros u. 10. Váry Szalai Béla ref. 5 hónapos, Hoinok u. 22. Radvánszky Erzsébet gk. 2 hónapos, Pesti u. 4. Hubal Lajos ref. 40 éves, Mád. Siba István ref. 44 éves, Bellegelő 269. Özv. Erdel Andrásné ref. 62 éves, Nyugati u. 46. Horváth Antal ref. 74 éves, Kishegyesi út 40. Fekete István ref. 84 éves, Kishegyesi út 40. Tóth Sándor ref. 10 hónapos, Macs 71. Számadó István rk. 40 éves, Huszár G. u. 24. Dobi Sándorné ref. 53 éves, Békési E. u. 3. Nagy László rk. 3 hónapos E.-újváros. Farkas Sándor ref. 12 hónapos. H.-sáma. Fogyerneki Józsefné ref. 55 éves, Egytelkert u. 58. Kaszta György rk. 11 hónapos, Pesti u. 4. Bózó János ref. 65 éves

Dorottya u. 13. Papp János ref. 9 hónapos, Acél u. 9. Gyulai Sándor ref. 10 hónapos, Dévai u. 7. Szebeni Pálné ref. 65 éves, Kálmán u. 26. Szatmári Juliánna ref. 11 hónapos, Ujléta. Körmendi Pál ref. 4 hónapos, Kassa u. 28. Szatmári Aranka ref. 6 hónapos, Vörösmarty u. 21. Markovits Etelka ág. h. ev. 3 hónapos, Andaházy u. 6. Buda Margit ref. 3 hónapos Bellegelő 137. Gárdai Károly ág. h. ev. 2 hónapos, Mindszent. János Zoltán ref. 74 éves, Füzessyarmat. Czibuk Margit ref. 1 hónapos, Bősszérményi út 17. Janda István ref. 22 hónapos, Pátria. Komáromi Gábor ref. 6 hónapos, Balmazújváros.

SPORT

A Gamma nem jön, valószínűleg a Nagyvárad Törökvel barátságos mérkőzést játszik a DVSC

A DVSC vezetősége mindent elkövetett, hogy csapata vasárnap játék nélkül ne maradjon. Tegnap Wöber edző Budapestre utazott és személyesen tárgyalt a Gammával, azonban a görög-betűsök tartalékgyűjtését nem sikerült megnyerni debreceni vendégjátékra.

Ezután az a terv vetődött fel, hogy a Nagyvárad Törökvel, melynek csapataival bajnoki mérkőzése lett volna vasárnap a DVSC-nek, hívják meg barátságos mérkőzésre olyan feltétellel, hogy csapatát a Nagyvárad AC kifutó tartalékgárdájából erősítse meg. Ebben az irányban meg is indult a tárgyalások, melyek valószínűleg eredményre vezetnek és ebben az esetben vasárnap a Nagyvárad Törökvel-NAC kombinált —DVSC mérkőzés lesz u. Stadionban, előtte pedig a DVSC II.—Husos amatőr bajnoki mérkőzést játszik le.

Öregit a Ferencváros... A Ferencváros, mely mérsékelt teljesítménnyel működött az eddigi fordulókban az idény kezdetén fiatalítani akart. A fiatal játékosokkal azonban nem sikerült a tárgyalások, Deák a SZAC-ban, az Onódyak még ma is a pécsi DVAC-ban rugják a labdát, Erre Tóth Potya, mint teljhatalmú futhaligazgató a másik végletbe esik és úgy látszik öregíteni akarja a Fradit. Erre mutat legalább is, hogy miután három éve fiatalítás címen elküldött Toldit visszazerezték a Szegeddől, most meg a volt újpesti (jelenleg a Ganz) Szalayjával tárgyalnak, aki már alaposan az old boy korhatár felé közeledik...

Debreceniek játszottak mindkét ungvári csapatban a vasárnapi ungvári rangadón. Béres az UAC csapatában jobbszélűt, Nagy Sándor a Rusjban balösszekötőt játszott. Béres lötte a mérkőzés első gólját. A rangadót az UAC nyerte 4:1 arányban.

Szilágyi lötte a MOVE Szabolcs győztes gólját a BVSC ellen Bogár beadásából. A D. Húsból átvett szélsővel kilátó fogást csinált a MOVE Szabolcs, mérkőzésről mérkőzésre jól játszik és gólt is lö.

A DVSC vasárnap Kaposi, Csokai, B. Nagy, Tisza, Mester, Orosz, Szabó, Zilahy, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban játszik. A csapat már megvan, most már csak ellenfél kell.

A debreceni úszónapok iránt melyek szeptember 18—19-én lesznek, egyre nagyobb az érdeklődés. Schmidt Gyula testnevelési tanár irányításával nagy előkészületek folynak a nagyerdő fürdőben megrendezésre kerülő monsterversenyre.

A DVSC bár nem bajnokot játszik, mégis pontot szerezhet vasárnap a Nagyvárad SE—Kolozvári MÁV rangadó-mérkőzésen. Az NSE már leadott két pontot, a K MÁV még veretlen. tehát most van soron. Érdekes mérkőzés lesz az MSE találkozója, a DVSC jövőheti ellenfelével a Békéscsabai Törökvel, valamint a CSAK—Székelyföldi MÁV mérkőzés, melynél az Sz. MÁV vesztheti el veretlenségét. Az MPMTÉ —Bátya mérkőzés lesz még a Mátyás-csoportban.

Debreceni játékosok egész sereg NB mérkőzést vezetnek vasárnap. Dr. Nagy Zsolt vezet a Nagyvárad SE—Kolozvári MÁV rangadót, Farkas Iván az UAC—Lampart mérkőzést. Palotás a KVSC—Move Szabolcs, Joanovics az SZSE—Petrozsény, Sárosi a K. MÁV—Csapi SE mérkőzéseket.

Az Egyetértés FC következő játékosa vasárnap reggel 6 órára a

DEBRECZEN 7. OLDAL 1942. IX. 18.

DTE pályán, a Villanygyár Ifi elleni barátságos mérkőzésre jelennek meg: Sinall, Pataki, Gönczy, Kádár, Széll, Magyar, Mohai, Hegedűs, Kondás, Uj játékos Pongrácz, Ujvárosi, Bihari, Murvai, pénteken az edzésen pontosan vegyenek részt.

Közigazgatás

Az 1942. évi vagy ennél régebbi termésű retiszéna zárlatának vétele és igénybevétele

Az 5070—1942 M. E., valamint a 109,430—1942 K. M. rendelet szerint akinek birtokában gazdászati szükségletükön felül szénából és sarjából származó meghaladó feleslege van, köteles feleslegét a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeteknek (Budapest, V. Alkotmány u. 29.) a rendelet hatálybalépésétől számított 15 nap alatt, vagyis 1942 szeptember 21-ig ajánlott levélben, vétele felajánlani.

Akinek a gazdasági szükségletén felül réti szénából származó meghaladó feleslege van, köteles feleslegét a készlet tárolási helye szerint illetékes községi előjáróságánál (Debrecenben a gabona-irodában, Ferenc József út 28. sz. földszint) ugyancsak a rendelet megjelenésétől számított 15 nap alatt, vagyis legkésőbb szeptember 21-ig bejelenteni.

A bejelentést szóval, vagy ajánlott levélben lehet megtenni. A feleslegét úgy kell kiszámítani, hogy gazdasági szükségletnek 1943 május 1-ig lovanként (beleértve a csőt is) és szarvasmarhánként (beleértve a növendékmarhát is) napi 5—5 kg. juhonként (beleértve a bárányt is) napi 1—1 kg. szalastakarmányt szabad számításba venni. Ebben a mennyiségben a jelentést tevő birtokában levő összes szénaféle (réti széna, lucerna, lőhere, zabosbüköny, balta, mohar és egyéb vetett szalastakarmányok) számításba kell venni éspedig oly módon, hogy a felesleg réti szénából maradjon.

A fentiek szerint felajánlás alá kerülő réti széna a rendelet hatálybalépésének napjától, 1942 szeptember 3-tól hatósági zárlat alá vétetik. A zárlat alatt réti szénát a felajánlásra kötelezett megőrizni és romlástól megóvni köteles és azt csak a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetnek, vagy a közellátásügyi miniszter által kijelölt szervnek amennyiben pedig ezek a felajánlott készletet átvenni nem kívánják, csakis vásárlási engedéllyel bíró termelőnek, illetőleg réti széna kicsinyben való eladásával megbízott kereskedőnek szabad eladni.

Ha a termelő igazolja, hogy állatai takarmányozására nincs elegendő szalastakarmánya, vásárlási engedélyt kérhet.

A vásárlási engedélyt 15 mázsánál kisebb mennyiségre, fogatos járművel való szállítás esetében Debrecenben a gabona-iroda adja ki, minden más esetben az m. kir. közellátási hivatal.

Réti szénát az ország egész területén csak szállítási igazolvánnyal, vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet szárazbányáival ellátott fuvarlevél alapján szabad szállítani. A szállítási igazolványt annak a községnek előjárósága adja ki, amelynek területén a réti széna van, Debrecenben a gabona-iroda.

Szállítási igazolvány nem szükséges, ha a termelő a réti szénát vásárlási engedéllyel bíró termelő, vagy a réti széna kicsinyben eladásával a polgármester (községi előjáróság) által megbízott kereskedő, vagy közvetlen piacra fogatos járművel szállítja.

A hatóság köteles ellenőrizni, hogy a felajánlási kötelezettségnek mindenben eleget tett-e.

A közellátási hatóság ellenőrző közegének a réti széna birtokosa köteles az ellenőrzéshez szükséges adatokat rendelkezésre bocsátani, valamint raktárának és egyéb helyiségeinek átvizsgálását megengedni.

A közellátásügyi ügyosztály a bejelentési határidő eltelésétől számított 5 nap alatt a bejelentések adatait a szövetkezetnek küldi meg, amely annak kézhez vételétől számított 15 napon belül nyilatkozik a réti széna átvételének az idejéről névze.

A felajánlott réti szénát a szövetkezet, illetőleg az általa közellátásügyi miniszter úr előzetes jóváhagyásával megbízott takarmánykereskedő a hatóságilag megállapított áron veszi át.

A szövetkezet a saját kiküldött, valamint a megbízott kereskedőket fényképes igazolvánnyal köteles ellátni.

Ha a vételre felajánlott réti széna mennyisége a száz mázsát nem haladja meg, azt a szövetkezet az eladó kívánságára a felajánlástól számított 30 nap alatt átvenni és a vételárát az átvételkor kifizetni köteles.

Ha a vételre felajánlott réti széna mennyisége a száz mázsát meghaladja, azt az eladó a szövetkezet kívánságára a felajánlástól számított legfeljebb hat hónapon át, mint a szövetkezet tulajdonát megfelelően tárolni, szakszerűen kezelni és tűzkár esetére biztosítani tartozik. Ilyen esetben a szövetkezet, illetőleg megbízott kereskedő és az eladó által kölcsönösen megállapított réti széna mennyiség vételárának 80 százalékát a szövetkezet a vételi felajánlásától számított 30 napon belül az eladónak kifizetni tartozik. A tűzkár elleni biztosítás költségét a szövetkezet az eladónak megtéríti.

Azok a réti széna mennyiségek, amelyek a rendelet hatálybalépése előtt már önként felajánlottak, vagy az illetékes közzétett kormánybiztosnak, illetőleg az általa megjelölt hatóságnak, vagy szervnek eladásra már bejelentettek, nem esnek újabb felajánlás, illetőleg bejelentési kötelezettség alá.

A rendelet megszegése kihágást képez és az 5.070-1942 M. E. sz. rendelet

száma büntetendő. A rendelet 1942 évi szeptember hó 6-án lépett hatályba. Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1942 évi szeptember 6-iki számában megjelent rendelet nyújt.

Saját célra engedély nélkül lehet mustot sűriteni

Néhány nappal ezelőtt kormányrendelet jelent meg, amely engedélyhez költötte a szőlőmust besűritését. A termelők különböző kérdésekkel fordultak a hivatalos fórumokhoz, éppen ezért illetékes helyről közlik, hogy a termelők saját besűritésükben, a saját mustjuk feljavításához szükséges sűritett mustmennyiséget engedély nélkül besűritelhetik, ha azonban a termelő eladás céljaira, vagy csemegebor készítésére akar mustot sűriteni, ehhez külön engedély kell és ugyancsak külön engedély szükséges a bérsűritéshez is.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető. Az adatokat összegyűjtjük, általánosságban nem lehet foglalkozni a dologgal, mert bizonyítani is kell a valóságot.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

"Boldog szerelmek lenni" jelű levelet kérem átvenni a kiadóban. 1673

NYOMOZO IRODA

Jauosi magánynyomozó bizalmasan nyomoz, megígyel. Váró-utca 21. Telefon 23-78. 985 10 10

ALKALMAZÁSI

nyer férfi

Kommenciós gazdasági cselédek keresek október 1-re, ki harmadmagával szolgát, Debreceen alatti tanyára. Jelentkezni lehet Fancsika 76. szám alatt, Diószegi-út 7. 540 vv.

Keresek állandó festő, munkást, vidékre is, szeresem van. Cím a kiadóban. 1601

Fiatl fodrászegéd, tanulót felveszek. Marosvári fodrász központ egeytem. 1490

Egy segítő kovácssegéd felvétetik. Nyugati-utca 32. Adlyovics. 1485

Ügyes kifutót felvesz Volentik, Piac 38. 1509

Kifutófiúkat felveszek. Hírnapiroda. Hunyadi-utca 28. 1694

Úrfodrászegédet, tanulót felveszek. Nagy, Baltazar 14. 1005

Kifutófiú, fiatal, felvétetik. Csapó-u. 33. Cserepályaharaktár. 1689

Kifutófiút felveszek. — Fahid, Simonffy-u. 6. 1688

Csemegegegédet vagy ügyes kiszolgálónót keresek azonnali belépésre. Monoky, Piac-u. 30. 1677

Úrfodrász, fiatal, jó munkás segédet felveszek. Vasúti fodrász, pályaudvar. 1672

Fodrászegédet jó fizetéssel felveszek. Takács, Baranyi-u. 42. 1665

Kifutófiút felvesz Bészler Lajos vasúti, Ferenc József-út 17. 1691

Jó családból való becsületes kifutófiú felvétetik. Pavilon laklanya, kanti. 1664

Jómagaviseletű fiatal asztalosnak felveszek. Csapó-u. 67. Bálint József asztalos. 1482

ALKALMAZÁSI

keres férfi

Jómagaviseletű intelligens fiatal divatrukereskedőségű elhelyezkedne. „Öskeresztény” jelű levelet kérek kiadóba. 1495

Öskeresztény rufos és konfekciós segéd állási keres. Harsányi, Csapó 75. 1633

ALKALMAZÁSI

nyer nő

Keresek 5 éves kisgyermek zsidó kisasszonyt, ki 3 tagú család részére a főzést is vállalja. Cím a kiadóban. 1641

Pedrászkisszonyt felvesz Bíró, Deák Ferenc 26. 1003

Trafik és bazár elárúsító hölgy elátással, fix fizetéssel és százalékos részesedéssel felvétetik Hortobágyi Csárda boltjába. Jelentkezni Balthyány-utca 6. alatt, keresztlépcső épület, irodában. 1685

Tanulót felvesz a Tóth varroda. Piac 44. 1679

Munkásing konfekcióra felhíveművarrónót — azonnali keresek. Rothermere-u. 19. 1006

HAZTARTÁSI

ALKALMAZOTI

Bejárónót délelőttre jó bizonyítványokkal felveszek Simonffy-útra. Jelentkezhet Piac-u. 75. I. em. jobbra. 1506 vv.

Egész napra tiszta bejárónót felveszek. Kosuth-u. 71. 1653

Gazdaasszonyt keresek közeli tanyára azonnali belépésre. Jelentkezni lehet vasárnap 9 és 10 óra között a kiadóhivatalban. 1615

Hosszabb bizonyítványval rendelkező, önállóan főzni tudó mindenes keresek azonnali Budapestre. Cím a kiadóban. 1674

Mindenes keresek közeli tanyára. Jelentkezni lehet vasárnap 9 és 10 óra között a kiadóhivatalban. 1614

Nyugdíjas intelligens asszony magános úrhoz házzelvezetőnek ajánlkozik. — Levelet „Mária” jelűre kiadóba kér. 1565

Megbízható tisztá bejárónót felvétetik. Belhelen-u. 54. 1668

AJÁNLAT

Varrógép, kerékpárjavítást időállással vállalkozó hívásra ívők. Vétel esere eladás Csapó-u. 101. 551 11. 7

szappannak vagy zsírt szappanra becsereél Pál János szappanmester. Kőbányai 8. 585 10. 15

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsírkövek kapható a Debrecei Műkögyár Rt.-nél. Fürdő-utca 2. 1219 vv

Lelőcsőbban fest, tisztító Weisz kelmefestő. Arany János-utca 29. Keresztpalota 1900 vv

Gázolajasszony, vizsgálóasszony Kíssell, Kígyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Órajavítás, ócska órákat veszek, eladók. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kiszállomással. 1942 11. 3

Gázolajasszony Csala célközvetítő vállalkozó. Lakás, vizsgálatok teletősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Drapériás függönyöket hosszú rojtjal 25 P-101, valódi klópi csipkeszövet, impriméanyagokat. Rothermere 36. 8 12. 1

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészítik. Kálmán-ter 19. Püspöki palota. 1618 9 19

Antikvár tankönyvek legnagyobb raktára. Iskolaszerek nagy választékban kaphatók. Acél antikváriumban, Széchenyi-u. 2. 280 10 3

Agyművarrás, himzés, toledózás. Saját tervezőnk, előrajzolásai felelősséggel vállaljuk. Favorit, Csapó 24. 1008 10. 21

Bundáját divatosan készítő Katona Vilmos szücsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12. 2

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetnek. Villanykörtesre 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Szőrmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szücsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Kátránytelőlemez kapható Bészler Lajos vasúti, Ferenc József-út 17. Bika mellett, sarkon. 1692

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 984 12. 10

Törli aranyat ezüstöt, briliánst magas árban veszek. Takács Sándor, né. Piac-u. 56. 605 10. 4

Használt tankönyvet állandóan magas áron veszek — Grünmann könyvkereskedés, Piac-utca 53. 1817 9. 22

Filmes ténykepezőgépet minden méretben vesz Berzseki fotostudio, iac 38. Udvarban. 444 10. 1

Ekszerkészítés, javítás — fogaranyat ekszer vesz Pállák Endre ekszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

ELELMISZER, FIATAL

Chiffer körte nagyobb mennyiségben eladó. Bőszörményi-út 73. 1648

Elsőrendű házköszki kapható, kihordásra is. Meszena-utca 7. 6-ik ajtó. 1681

70 hl. 1937. évi 16 fokos aszú bor eladó. — Pásztor, Erdőd. Szatmár megye. 1025

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Balthy u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-27. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

TÁRS

Öskeresztény kereskedelmi ügynőség irodával rendelkező társat keres. „Iroda” jelűre kiadóba. 1497

HANGSZER

Zongora, fekete, rövid, jóhangú eladó. Perényi I. II. em. 1. ajtó. Baltazar Dezső 4. 1667

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlat Szabó Lajos műszerésznél. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÚTOR

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv.

Modern háló, kombinált szoba, konyhaberendezés, hencser, recamié, fotei eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútor. Jelenben. Piac 71. 918 9. 27

Antik garnitúra, könyvszekrény, rekamié, modern háló, chédő, kombinált szoba eladó. — Kossuth 51. 1505 3. 16

Eladó ebédő, fehér háló és konyhabútor. Veres-u. 10. 1698

Szép hálószobabútor eladó. Bethlen-u. 40. 1004

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR Egy új kerékpár használt, jó gumival eladó. Kígyó-utca 18. 1. ajtó. 1486 vv

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ

Eladó egy jömenetlő vendéglő forgalmas helyen elköltözés miatt. Cím a kiadóban. 1479

ÜZLET MŰHELY

RAKTARHELYISEG

Pincét raktárnak, keresek a Rákóczi-utca közelében. Ért. Könyök-utca 10. 1649

LAKÁSCSERE

Elcserezném két szoba, konyhás központban lévő lakásom, szép utcán szobák, havi bér 42, 3-4 szobás lakással. Cím: Csapó-u. 10. Üvegüzlet. 1696

LAKÁSI KERES

Bütorozott szobát keres házaspár, agymen nélkül is lehet. Címét kérem Tarnuine, Szent Anna-u. 25. Asztalosműhely. 1680

BÜTOROZOTT SZOBA

Csinosan bütorozott szoba fiatalember részére azonnali kiadó. Hatvan-utca 50. 7. ajtó. 1695

ELVESZETI

Elveszett barnafoltos nőstény vizsla, becsületos megtaláló Széchenyi-utca 70. jutalomban részesül. 1604

Elveszett börtörtúra iratokkal, fényképekkel. Megtalálójára 100 pengő jutalmat kap. Lezdható Erzsébet-utca 46. 1496

HASZNÁLT

RUHA — CIPO

Elsőrendű szmokingöltöny és külön frakkkabát mellényvel együtt eladó. Cím a kiadóban. 1699

38-as börtörtúra barna cipő eladó. Simonffy I. Trafik. 1676

INGOSAG VÉTEL

Telítődésre alkalmas nádat nagyobb mennyiségben megvételre keresek. — Értekezni Cegléd-u. 7. 1666

Táskaforgópel. — szobában levő, megveszek. Dr. Naményi Gyuláné, Balthyány-u. 1. 1640

INGOSAG ELADÁS

Nagy vendéglői tornyos lakarkéltőhely eladó. Törös Lajos lakatosmesternél, Kút-utca 60. 1684

ELADÓ HÁZ

Andrássy-út 71. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap ügyvédeknel Iparkamara. 1063 vv.

Sürgősen eladó Boldogkert, Uray-út 7. sz. ház 905 négyszögöl kerttel. 1494

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnali beköltözhető ház P 2800. ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszögöl földdel. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kalmáczhelyi faterlepen. Telefon 11-48. Vasárnap Kalmáczs-út 58. 3+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl terület két lakással, nagy raktárral eladó. Cím a kiadóban. 6+

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jömenetlő fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni ugyanott. 2+

Eladó azonnali beköltözhető háromszobás, fürdőszobás családi ház. Veres-u. 10. 1697

Eladó ház 12 éve fennálló fűszerüzlettel, árnyal és berendezéssel, 30 napon belül átvehető. Cím a kiadóhivatalban. 1670

Eladó sürgősen Pandor-utca 15. számú kis családi ház. Ugyanott építelfa van eladó. 1699

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 95. sz. nagyobb telek egyházban eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 4+

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt, az államás közelében 600 négyszögöl, Szentmayer-utca 1. sz. alatt a fürdőtől nem messze 420 négyszögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u. 74. 1674

ELADÓ FÖLD

Széchenyi-u. 84. számú gyümölcsös házastelek eladó. 1498

Diófa-u. 30. gyümölcsös házastelek eladó. Értekezni Borz-u. 30. 1499

Fancsikán 45 hold föld, Boldogfalva-utca 18. sz. ház eladó. Értekezni ott. 1688

Öröklésesél feladás

PÁLP JÓZSEF

Kiadó feladás

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadó és nyomó

NYIRÁNYI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladás nyomóvezető

SZIGETHY KÁROLY